ПАМ'ЯТАЙМО МИНУЛЕ — 200-річчя НЕЗАЛЕЖНОСТИ ЗСА 100-річчя АМЕРИКАНСЬКОЇ УКРАЇНИ — БУДУЙМО МАЙБУТНЄ

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
Телефони: (201) 434-0237, (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250, (212) 227-5251

РІК LXXXIII. Ч. 56. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК. ЧЕТВЕР, 25-го БЕРЕЗНЯ 1976 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK. THURSDAY, MARCH 25, 1976 No. 56. VOL. LXXXIII

„МИ ПРИВЕЗЛИ ГРУДКУ ЗЕМЛІ УКРАЇНСЬКОЇ, НІКОЛИ ЇЇ НЕ ЗАБУДЕМО, НЕ ЗАБУДУТЬ ЇЇ НАШІ ДІТИ, НЕ ЗАБУВАЙТЕ ЇЇ І ВИ" — СКАЗАЛИ ЛЕОНІД І ТАТЬЯНА ПЛЮЩІ ПІД ЧАС СВОЄЇ ПЕРШОЇ ЗУСТРІЧІ З УКРАЇНСЬКОЮ ГРОМАДОЮ В НЮ ЙОРКУ

Ню Йорк, Н. Й. (З. С.) — Леонід Плющ, ще три місяці тому „пацієнт спец-психушки" в Дніпропетровську, став із відкритим лицем, умом і серцем перед українською громадою метрополітального Ню Йорку у вівторок, 23-березня, два дні після його приїзду з дружиною та двома синами до ЗСА на тритижневі відвідини Північно-Американського континенту, відкриваючи їй Україну, яку він знає, за яку боровся і за яку терпів під час чотирирічного ув'язнення в совєтських тюрмах і психіятричних заведеннях.

Привітаний Владикою Мстиславом Скрипником в імені Комісії опіки над українськими політв'язнями і емігрантами з СССР та сателітних країн при СКВУ, який у зворушливому вступному слові заявив, що він із ще більшим зворушенням і пошаною схиляє свою „вже сильно сиву голову" перед Леонідом і Тетяною Плющами, та представлений Йосипом Лисогором, екзекутивним віцепрезидентом УККА і віцепрезидентом СКВУ, Леонід Плющ прийняв із вже питомою йому скромністю однохвилинну овацію присутніх біля 200 представників українських громадських організацій і установ, які прибули на цю зустріч першого звільненого українського політв'язня, що її влаштували спільно СКВУ, його Комісія оборони українських політв'язнів і Український Конґресовий Комітет Америки в приміщеннях Українського Інституту Америки.

Під час зустрічі в Українському Інституті Америки. На фото в першому ряді (зліва) Леонід і Татьяна Плющі та Владика Мстислав.

Подякувавши в першій мірі „усім, що боролись за моє звільнення" і висловивши переконання, що „ми спільно будемо боротися дальше за звільнення тих, що залишились там", Л. Плющ приступив до насвітлення України, такої, якою він її залишив і за яку він продовжуватиме боротьбу у вільному світі.

Ставши на позиціях без-

„Ми привезли грудку рідної землі..." каже Татьяна Плющ під час її першого виступу перед українською громадою в Ню Йорку.

компромісової боротьби за права до суверенности українського і інших народів СССР, Л. Плющ спершу проаналізував прояви українського відродження в 1960-их роках в усіх ділянках життя, вказуючи на такі особистості як Алла Горська, Іван Дзюба, Іван Світличний, Ліна Костенко, Василь Симоненко, Василь Рубань, Ми-

(Закінчення на стор. 5-ій)

Президія СКВУ інформує про програму відвідин і виступів Л. Плюща в ЗСА і Канаді

Торонто, Онт. (СКВУ). — Відомий український бувший політичний в'язень Леонід Плющ прибув враз із своєю родиною до Ню Йорку минулої неділі на тритижневі відвідини Америки і Канади на запрошення Світового Конґресу Вільних Українців, центральних українських репрезентацій в Канаді та Америці, Комітету Оборони Совєтських Політичних В'язнів, як теж ряду інших установ та груп. Метою приїзду Л. Плюща є взяти участь в ряді виступів перед американською та канадською публікою в обороні українських та інших політв'язнів в СССР ,як теж відбути зустрічі з українською громадою в Північній Америці.

В Ню Йорку Леоніда і Татьяну Плющів вітав від української громади Північної Америки Високопреосвященніший Митрополит Мстислав Скрипник, голова Комісії опіки над бувшими політв'язнями і еміґрантами з СССР. Зустріч з представниками української громади відбулася у вівторок, 23-го березня, в Українському Інституті Америки.

Зовнішні виступи Л. Плюща є організовані Комітетом Оборони Совєтських Політичних В'язнів. Вони включають пресову конференцію, влаштованою для Л. Плюща у співпраці з Амнесті Інтернешенел в четвер, 25 березня, та його виступ на телевізійній програмі „Роберт МекНіл репорт" того самого дня. В суботу, 27-го березня, Л. Плющ виступить на публічному вічу в обороні політв'язнів в СССР враз з представниками організацій інших національностей. На цьому вічу промовлятиме ряд відомих постатей американського суспільства включно з сенатором Генрі Джексоном, одним з кандидатів на президента ЗСА від Демократичної партії. Віче відбудеться у залі Мангеттен Сентер при 34-ій вулиці між 8-ою і 9-ою евеню о год. 7-ій увечорі.

В неділю, 28-го березня, Л. Плющ промовлятиме на конференції про психіятричні в'язниці, що її влаштовує Амнесті Інтернешенел і ПЕНКлюб. Відтак, у вівторок, 30-го березня, він виступить перед конґресовою підкомісією для міжнародних організацій у Вашінґтоні. На середу, 31-го березня, передбачена зустріч родини Плющів з українською громадою в Лівінґстоні, Н. Дж., з метою збірання фондів на оборону українських та інших політв'язнів в СССР. Того самого дня Татьяна Плющ виступить на маніфестації в обороні о. Василя Романюка, о. Дениса Лукасевича і о. Георгія Вінса, яка відбудеться у Філядельфії в годині 12-ій дня

(Закінчення на ст. 5-ій)

Міжнародна Амнестія вимагає подробиць про суд над Твердохлєбовим

Ню Йорк. — Міжнародна Амнестія у спеціяльному пресовому повідомленні інформує, що Ганс Еренштралє, заступник генерального секретаря цієї організації, яка виступає в обороні політичних в'язнів по цілому світі, у понеділок, 22-го березня, звернувся листовно до генераль. прокуратора СССР Романа Руденка, вимагаючи, щоб совєтські власті остаточно повідомили про дату і місце судової розправи над Андреєм Твердохлєбовим, секретарем московського відділу Міжнародної Амнестії, як також подали точніші інформації про обвинувачення проти нього.

Міжнародна Амнестія інформує, що Твердохлебов, один із чільних оборонців людських прав у Совєтському Союзі, був заарештований за нібито „антисовєтські наклепи" ще в квітні 1975-го року, але досі не поставлено його під суд. Совєтський кримінальний кодекс передбачує, що поліційні чинники можуть держати арештованого максимально 9 місяців,а тоді мусить розпочатися судова розправа. Таким чином, суд над Андреєм Твердохлєбовим повинен був розпочатися ще в січні 1976-го року. Однак, не тільки ще не розпочалася судова розправа, але совєтські власті відмовляються повідомити коли і де цей суд має відбутися, як також не оприлюднили точного обвинувачення проти Твердохлєбова.

Міжнародна Амнестія одержала інформації, що совєтська прокуратура вже виготовила 40 томів документації в справі Твердохлєбова, та що передбачується, що суд над ним буде „явно політичним судом" і тому прокуратура зволікає, бо хоче зібрати якнайбільше „доказів" проти того 35-літнього фізика.

У листі до генерального прокуратора СССР Руденка Ганс Еренштралє висловив побоювання, що Твердохлєбов буде засуджений несправедливо, подібно як й інший член московського відділу Міжнародної Амнестії, Сєрґей Ковальов, якого минулого грудня засуджено на 7 років ув'язнення в конц таборі суворого режиму за здогадну „антисовєтську агітацію та пропаґанду". Міжнародна Амнестія твердить, що суд над Ковальовим є типовим прикладом порушення закону совєтськими властями, бо підсудному не доказано, що він розпосюджував будь - яку пропаґанду, крім своїх власних переконань.

„Ми побоюємося, що совєтський суд засудить також п. Твердохлєбова за поширювання 'наклепницької брехні' на совєтську офіційну політику" — написав прокураторові Руденкові Ганс Еренштралє, зазначаючи, що світ не матиме жадної можливости перевірити, чи ці закиди правильні, як також не зможе навіть заснайомитися з тими поглядами Твердохлєбова, за які його судитимуть.

Міжнародна Амнестія повідомила, що вона просила дозволу вислати свого адвоката, який був би присутній на судовій розправі Твердохлєбова, але, як у випадку із Сєрґеєм Ковальовим, не одержала формальної відповіді від совєтських властей.

В АРҐЕНТИНІ ДЕРЖАВНИЙ ПЕРЕВОРОТ, ІЗАБЕЛЛА ПЕРОН АРЕШТОВАНА

Буенос Айрес. — У середу, 24-го березня, арґентинські збройні сили перевели державний переворот, поваливши владу президента Ізабеллі Мартінез де Перон, яку заарештували та відвезли літаком до південної частини Арґентини. Владу в тій південноамериканської країні перебрала тричленна військова хунта, під проводом ген. Хорхе Рафаеля Віделі. В склад хунти входить також адмірал Емілійо Массера та ген. Орляндо Аґості. Хунта повідомила, що державний переворот був викликаний урядовою, економічною та суспільною кризами, які висіли над Арґентиною протягом майже двох років, тобто від часу, коли Ізабелла Перон 21 місяців тому перебрала президентуру по смерті її чоловіка, Хуана Домінґа Перона. Хунта заявила, що влада військового уряду визначатиметься респектом до законів та пошануванням людських прав, але будуть пороблені всі заходи привернути в країні порядок.

Ізабелла Перон

Державний переворот в Арґентині, який між іншим, пройшов майже без кровопролиття, був передбачений багатьма коментаторами та аналітиками ситуації в Арґентині, де протягом довгого часу існувала економічна криза, зокрема серйозна інфляція, та дуже були поширили свою діяльність ліві терористичні групи. Президента Ізабеллу Перон підтримували головним чином робітничі спілки, які ще за влади її чоловіка завжди були підпорою пероністського руху. Речник хунди повідомив, що Ізабелла Перон остається під арештом аж поки не закінчиться слідство здогаданої корупції в її уряді.

РІҐЕН І КАРТЕР ПЕРЕМОГЛИ У ПРАВИБОРАХ В ПІВНІЧНІЙ КАРОЛАЙНІ

Ролі, П. К. — У президентських правиборах, які відбулися в Північній Каролайні у вівторок, 23-го березня, колишній республіканський губернатор Каліфорнії, Роналд Ріґен, несподівано переміг президента Джералда Форда, здобуваючи 52 відсотки голосів до Фордових 46 відсотків. Демократичні правибори в тому стейті виграв колишній губернатор Джорджії, Джіммі Картер, перемагаючи алябамського губернатора Джорджа Воллеса та сенатора Генрі Джексона із стейту Вашінґтон. Картер одержав 54 відсотки голосів, Воллес — 35 відсотків, а Джексон 4 відсотки.

Хоча Вілий Дім заявив, що програ президента Форда в Північній Каролайні не має великого значення, то коментатори твердять, що для Ріґена вислід тих правиборів дуже важливий, бо це його перша перемога із 6-ох правиборів, які вже відбулися цього року. Перед правиборами в Північній Каролайні навіть деякі близькі дорадники радили йому відкликати його кандидатуру, але вівтіркова перемога мабуть заохотить Ріґена продовжувати старання здобути номінацію Республіканської партії.

Щодо перемоги Картера, то вона є вже 5-ою з черги. Він також виграв демократичні правибори в Ню Гемпширі, Вермонті, Фльориді та Іллиной, а програв тільки у Массачусетс. Ці перемоги доказують, що він є серйозним кандидатом, але не запевнюють, що він буде найменований на Крайовій конвенції Демократичної партії, бо далі найбільш популярним між членами цієї партії є сенатор Гюберт Гомфрі, хоча він формально ще не проголосив своєї кандидатури.

ПЕРЕСЛІДУВАНИЙ КҐБІСТАМИ ЗА РЕЛІГІЮ БАТЬКО 14-ТИ ДІТЕЙ „КРИЧИТЬ НА ВЕСЬ СВІТ!"

Гельсінкі (УІС) „Смолоскип"). З України дістався сюди новий самвидавний документ про переслідування однієї української баптистської родини, яка складається з шістнадцяти осіб — батьків і чотирнадцяти дітей.

Баптистський пресвітер Володимир Павлович Хайло з містечка Красний Луч на Ворошиловградщині, описує переслідування і жорстоку поведінку міліції і органів КҐБ з ним, його дружиною Марією і чотирнадцятьма дітьми.

Документ цей, який вкоротці появится окремою брошурою у В-ві „Смолоскип", є багатий на різні факти підсовєтського життя — репресивні заходи супроти релігійної родини, незаконний суд над сином В. Хайла, побої, спроби дістатися до Канадського посольства в Москві:

„Голові Президії Верховної Ради тов. Підгорному Миколі Вікторовичу від гр. Хайло Володимира Павловича і Хайло Марії Емельянівни, які проживають: Ворошиловградська область, місто Красний Луч, Шахта 22-4 біс, вул. Северная, дім 11.

Заява:

Я. Хайло Володимир Павлович і Хайло Марія Емельянівна, батько і мати, які мають 14 душ дітей — 10 синів і 4 дочки від 19 років до 2-ох місяців росту. Так, як ми по віропереконанню Євангельські Християни Баптисти, за що нас місцеві власті не терплять і репресують:

1. Трактують нас, як безчесних, складають різні брехливі статті і заявляють, що ми перешкоджаємо будувати комунізм.

2. Робили замах на моє життя, щоби оставити дітей сиротами і виховати їх в атеїстичному дусі.

3. Викликаючи мене в КҐБ, часто держать по 7-8 годин, під погрозами і насильством заставляють відрікатися від моїх переконань або заставляють бути Юдою, ходити серед братів і зраджувати їх.

4. Бачучи, що я не відступаю і не погоджуюся на їх пропозицію, вони прямо заявили, що моїм дітям буде закрита дорога до науки і до роботи: „зробимо їх бандитами, виховаємо їх в тюрмах, як схочемо". І стали свій намір виповняти.

5. Старшого сина взяли, завели на нього справу, де було ряд доказових документів, що він не винен, що й було доказано свідками. Суд не узгляднив це і засудив на 8 років.

6. Міша і Саша не атесту-

(Закінчення на стор. 6-ій)

УКРАЇНСЬКА ХРОНІКА

ВИСТАВКА КАРТИН М. НАВРОЦЬКОЇ-ҐІДЕЙ

Ню Йорк. — Заходами 64 Відділу СУА тут в неділю, 28-го березня ц.р. відбудеться перша самостійна виставка картин Марти Навроцької-Ґідей. Виставка, яка розпічнеться о год. 1-й по полудні, відбуватиметься в Літературно-Мистецькому Клюбі 149 2-га евеню і триватиме до 4-го квітня включно.

КОНЦЕРТ ТОМИ ГРИНЬКОВА

Юніон, Н.Дж. — В суботу, 27-го березня ц.р. о год. 8-й вечором, тут в залі Коннектикат Фарм Скул, 888 Стайвезант евеню, відбудеться виступ концертового піяніста Томи Гринькова, лавреата міжнародних конкурсів, виконавця концерту Чайковського під диригентурою Стоковського та відомого акомпаніятора. Концерт влаштовує Фундація Театральних Мистецтв в Юніон, Ню Джерзі.

ДОПОВІДЬ д-ра М. КУШНІРА У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ

Філядельфія, Па. — Заходами Літературно-Мистецького Клюбу тут в суботу, 3 квітня ц.р. о год. 6-й вечором в Домівці „Тризуб", 4932 Н. Брод вулиця, д-р Михайло Кушнір з Вашінґтону виголосить доповідь на тему: „Зустріч з мистецтвом".

ВИСТАВКА ЕМАЛІЙ К. ШОНК-РУСИЧА

Піттсбурґ, Па. — Заходами прихильників гуртка АДУК тут в неділю, 28-го березня ц.р. в залі УПЦеркви на 18-й вулиці відбудеться виставка емалій мистця К. Шонк-Русича. Виставка буде відкрита від год. 9-ої рано до 6-ї вечором.

В Москві плянують релігійний „інтернаціонал"

Москва. — Московський патріярх Пімен, виступаючи на пресовій конференцій, запропонував, щоб у другій половині 1976 р. відбути міжнародню зустріч представників різних релігій. Ініціятиву Пімена, спрямовану „до всіх, хто стоїть на сторожі миру і безпеки народів", — як інформує пресова аґенція „Новості", — піддержали проводи чи представники різних релігійних спільнот у світі. Ціллю цієї зустрічі мало б бути „обміркування проблем посилення співпраці між членами різних релігійних віровизнань у службі світовому мирові". У правдивість Піменової ініціятиви, як каже західня преса, не можна сумніватися, бо за ним стоїть Політбюро, якого він є зручним інструментом.

Драч, Шамо, Луценко, сестри Байко нагороджені державними преміями в Києві

Київ. — Так звані Державні премії Української ССР імени Т. Г. Шевченка, що їх кожного року присуджує Центральний Комітет КПУ і Рада Міністрів УССР найвизначнішим представникам підсовєтської літератури, образотворчого мистецтва, музики, оперно-театрального мистецтва і концертно - виконавської діяльности, цього 1976-го року надані відомим і на Заході: поетові Іванові Драчеві, композиторові Ігореві Шамо і Дмитрові Леценкові, — поетові, який пише тексти до музики Шамо (пісні „Не шуми, калинонько", „Києве мій" і інші були створені ними обома), — та трьом сестрам Байко: Даннілі, Марії і Ніні, — бандуристкам - співачкам. Не бракувало серед нагороджених і росіян: композитора Дмитра Шостаковича нагороджено посмертно, а маляр Віктор Пузирьков дістав нагороду за картини, які „уславлюють ратний подвиг воїнів совєтської армії в грізні роки Вітчизняної війни".

Решта нагороджених це — диригент - постановник, хормайстер, співак і співачка з Київської опери за участь в російській опері Шостаковича „Катерина Ізмайлова", що немов би то стала „визначною подією в музичному житті республіки", — як подає кореспондент РАТАУ в розмові з академіком М. З. Шамотою, головою комітету по державних преміях УССР.

Нагороджено всіх разом 12 культурних діячів і про кожного сказано щось характерне. Про поета Івана Драча зокрема підкреслено його „хвалу новій, Радянській Україні, непорушній дружбі народів" та вирізнено у збірці „Корінь і корона", за яку йому і надано премію, вірш „Пурпурове серце", відомий вже читачам „Свободи" з минулого року, в якому, як відомо, Іван Драч напастує поета Богдана Кравцева і його сина — майора американської армії.

В розмові кореспондента РАТАУ з Шамотою сказано, що вірш „Пурпурове серце", написаний в „кращих традиціях нашої поезії, насамперед в традиціях П. Тичини, В. Сосюри, гостро спрямований проти заокеанських трубадурів українського буржуазного націоналізму".

Сен. Гомфрі найпопулярніший з усіх демократичних кандидатів на президента

Принстон, Н.Дж. — Опитування, переведене недавно Інститутом Ґаллупа виявило, що з усіх можливих кандидатів Демократичної партії на пост президента найбільше популярним далі є сенатор Гюберт Гомфрі з Міннесоти, хоча він формально не проголосив своєї кандидатури. Із запитаних 30 відсотків заявили, що хотіли б, щоб Крайова конвенція Демократичної партії найменувала сенатора Гомфрі, а 28 відсотків заявилися за колишнім губернатором Джорджії, Джіммі Картером. Алабамський губернатор Джордж Воллес одержав 16 відсотків голосів, сенатор Генрі Джексон із стейту Вашінґтон — 11 відсотків, конґресмен Морріс Юдал з Арізони — 4 відсотки, колишній директор Корпусу Миру, Сарджент Шрайвер — 3 відсотки, а колишній сенатор Фред Гарріс з Оклягоми одержав 2 відсотки голосів. Із запитаних 6 відсотків не рішені кого хотіли б бачити кандидатом Демократичної партії.

Оттавський Університет проголосив стипендії

Оттава. — Оттавський Університет проголосив на 1976 — 77 академічний рік (від вересня до квітня) 2 стипендії, кожна в сумі 2,500 для студентів славістичних студій, які спеціялізуються в українській літературі чи філології.

Стипендії фінансовані Фондом Івахнюків, основаним в Оттавськім Університеті для українських студій, наукових дослідів та публікацій. Стипендії призначені для кандидатів на ступінь маґістра (M. A.) або доктора (Ph. D.). Зголошення слати на адресу: Department of Slavic Studies (Iwachniuk Ukrainian Studies and Research Fund), University of Ottawa, Ottawa, Ontario.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc., 30 Montgomery St., Jersey City, N.J 07303.
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Передплата: на рік — $30.00, на пів року — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".
Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли, незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. За зміст оголошень Редакція не відповідає.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Перестoрога на часі

Протягом останніх кількох місяців в країнах Західньої Европи та серед інших союзників ЗСА почало поширюватися стурбування, чи Америка не стратила спроможности вести послідовну закордонну політику і чи ЗСА не втратили охоти залишитися провідником вільного світу. Ці побоювання з боку союзників ЗСА були до великої міри спричинені фактом, що, з уваги на рішення Конґресу припинити військову допомогу для антимарксистських фракцій в Анґолі, уряд президента Джералда Форда не міг відповідно зареаґувати на втручання Совєтського Союзу та Куби у громадянську війну в тій африканській країні. Деякі західньоевропейські коментатори та політики вважають, що брак рішучости з боку Вашінґтону під час кризи в Анґолі був спричинений тим, що ЗСА, „попікшись" у В'єтнамі, боялися, щоб Анґоля не перетворилася в „другий В'єтнам", і тому не поробили жадних серйозних заходів, щоби заставити Совєтський Союз припинити свою масову допомогу для анґольських марксистів та змусити Кубу відтягнути свої військові частини з Анґолі. Стурбування таким поступуванням Америки довело до того, що міністер закордонних справ Західньої Німеччини, Ганс-Дітріх Ґеншер, заявив на телевізійній програмі, що З'єднані Стейти повинні ясно визначити межі дозволеної поведінки для Совєтського Союзу та сателітів Москви.

Беручи під увагу таке стурбовання союзників ЗСА, треба вважати відрадним явищем недавню заяву державного секретаря Генрі Кіссінджера, що Америка не толеруватиме кубинської мілітарної інтервенції в інших країнах світу, та щоб Гавана, Москва і приязні до ЗСА держави не думали, що Анґоля стане прецедентом для подібної діяльности комуністичних держав на інших обширах. Хоча Кіссінджер не вказав, які заходи вжив би Вашінґтон на випадок нової інтервенції Куби та СССР, то сама пересторога та її досить гострий тон можуть до деякої міри заспокоїти побоювання союзників та доказати їм, що Америка не резиґнує з проводу у вільному світі та готова реаґувати на аґресію будь - якої комуністичної держави. Свою вимову мають слова Кіссінджера, що „настав час пригадати світові, що Америка далі лишається здатною на впевнену та рішучу дію".

Однак, важливі не тільки ці слова Кіссінджера, але також факт, що коли протягом останніх кількох тижнів він пояснює політику відпруження з СССР, то тепер постійно наголошує, що ЗСА мусять бути мілітарно сильні та готові реаґувати на будь - які експансіоністичні спроби Совєтського Союзу. Раніше він наголошував потребу співпраці цих двох потуг. Також те, що президент Джералд Форд вирікся скомпромітованого слова „детант", вказує, що Вашінґтон переконався, що до комуністичних держав треба ставити гостріші вимоги, замість старатися довести до різних договорів односторонніми концесіями.

Треба надіятися, що ця зміна в поглядах американських державних мужів та їх рішучість не тільки переконають союзників ЗСА, що Америка не втратила спроможности протиставитися аґресивним плянам комуністичного бльоку, але також спам'ятає комуністичних аґресорів.

Комерційне переборщення

Американці відомі зі своєї помисловости і підприємчивости. Ці їхні прикмети у великій мірі причинилися до засвоєння „нових горизонтів" за піонерських часів і ці ж самі прикмети є головними рушіями у визначуванні американського „способу життя". Але в цих помисловості і підприємчивості трапляються „переборщення", зокрема комерційні, які часто компромітують, а то й нівечать добру справу, яку для тих цілей використовується.

Промовистим прикладом цього може послужити теперішня комерційна метушня у зв'язку з 200-річчям Американської Революції. Звертає на це увагу відомий журнал „Ю. С. Ньюз енд Ворлд Ріпорт" у виданні на 2-го березня в редакційній статті Говарда Фліґера.

Факт, що після кількох років досить хаотичної підготови до святкувань цього знаменного 200-ліття створення З'єднаних Стейтів Америки, тепер уже почалося і також не без познак хаосу розгортається це святкування з участю найширших мас громадянства. Сьогодні мабуть вже немає ділянки і будь - якого прояву американського життя, які в більшій чи меншій мірі не стояли б під знаком цього славного 200-ліття, з тією тільки різницею, що одні намагаються його возвеличити з патріотичних мотивів, а інші стараються його використати для зиску в комерційних цілях. Назвати б тільки деякі приклади:

Одна фірма реклямує і продає найбільші пляшки французького шампанського, відкликаючись на те, що його любив і пив автор Декларації Незалежности Томас Джеферсон, що дуже можливе, бо ж він у свій час займав дипломатичний пост у Франції. Інша фірма реклямує під знаком Американської Незалежности „нову незалежність", цим разом від імпортованої нафти. Сьогодні вже — крім безлічі всіляких пам'яткових медальйонів, монет і подібного — можна купити репліки крісла Джона Генкока чи пістолетів Джорджа Вашінґтона, за відповідну ціну можна набути якусь тріску дерева з ориґінальної Індепенденс Голл, в ювілейно - національних червоно - біло - синьому кольорах можна купити практично кожну частину верхнього і спіднього жіночого і чоловічого одягу. Навіть мішки на сміття випущено з ювілейною відбиткою Дзвона Свободи на них.

Це й є те комерційне переборщення. Ще пів біди, як **його практикується** в суспільно - громадських чи інших **добрих цілях, але** вже аж ніяк не годиться використовувати **такі ювілейні** нагоди в негідний спосіб для суто особистого **приватного** зиску.

Також і ми, українці, не вільні від всіляких „**переборщувань**", **хоч і без** будь - якого комерційного зиску. Проте, **кожне переборщування** — без уваги на мотиви і **цілі — не належать до** позитивних явищ. Відомо ж бо: **що забагато, то нездорово.**

П. Феденко

А. СОЛЖЕНІЦИН І НАЦІОНАЛЬНЕ ПИТАННЯ

В третьому томі свого „Архіпелагу Ґулаг", виданому недавно в Парижі, Солженіцин описує далі „Хожденіє по муках" нещасливих підданих евразійської імперії, що сягає до берегів Тихого океану. Це — матеріял для пізніших дослідів історичних, соціологічних і психологічних. Деколи автор „Ґулаґу" згадує недолю неросійських народів, котрих ватажки Кремля „ощасливили", накинувши їм диктатуру своєї „Ленінської шайки". (Так називали большевицьку партію ще перед революцією 1917 року російські соціял - демократи — Павел Аксельрод і Юлій Мартов). Солженіцин описує в 3-му томі „Ґулаґу" настрої людности совєтської імперії на початку походу армій Гітлера на Схід від червня 1941 року. Він документально стверджує поширені тоді в народних масах надії на поразку совєтських армій у війні з Німеччиною: — цілі полки й армії здавалися німцям, бо люди ненавиділи режим Сталіна і сподівалися ліпшої долі від катастрофи цього режиму. В неросійських республіках поширився „сепаратизм":

„Мужицькі мільйони миттю вийшли з-під колгоспної влади..., виявилось, що республіки хочуть тільки незалежности"... (ст. 29). Як одну з причин ненависти українського народу до комуністичного режиму Солженіцин називає „великий український мор" (шість мільйонів мертвих), слова підкреслені автором. То згадка про голод 1933 р., „організований" з наказу Москви.

Серед російських письменників тільки Солженіцин та покійний Василій Ґросман (роман — „Все тече") згадують про масове душогубство, яке учинила „ленінська шайка" в Україні 1932-33 рр. Цей злочин замовчує комуністична статистика і навіть еміґрант економіст Сєрґєй Прокопович у своїй „Історії Совєтського Ґосударства", виданій після Другої світової війни німецькою мовою в Швайцарії, ні словом не згадує про голод 1933 року.

Деколи в російській пресі на чужині можна зустрінути твердження, що голод 1933 р. стався „через недогляд", і теж згадку, що й людність Росії терпіла велику недостачу харчування. Не згадують однак, що голодних українців, які пробували добратися на Московщину, щоб купити хліба, поліція вертала назад в Україну умирати на їхній рідній землі.

Не можна погодитися з Солженіциним, коли автор „Ґулаґу" вдається в історичні проблеми. Відомо, що історична наука в СССР вернулася до схеми, яка була створена за царського режиму: мовляв, споконвіку був „єдиний русский народ", але татарська орда розбила „руську єдність", відрізнила „Південну Русь" від „Північної". Цю схему визнає за правдиву теж автор „Ґулаґу". На ст. 47 він пише:

„Колись, за київського періоду, ми були одним народом. Правильно сказати — українці - русини і предки народу московського, що пізніше прийняли ім'я „росіян", були під владою однієї династії — потомків київського князя Володимира святого (умер 1015 р.), і належали до православної церкви на чолі з митрополитом „Київським і всея Руси". Але одна династія і спільна віра не творять національної єдности. Русь — це назва населення України. Людність князівств — Суздальського, Рязанського, Ростовського, Тверського та інших не знала цієї назви. Північні князі, їдучи до Києва, казали: „Їдемо в Русь". Богдан Хмельницький у першому листі до царя Олексія 1648 р. назвав його „царем московським".

Тільки після переселення київських митрополитів у Владімір та в Москву на початку 14 віку (Київ був у небезпеці від татар), князі московські перейняли титул київського митрополита і почали писатися: „князь московський і всея Руси" (або — „Русії").

Солженіцин згадує так зв. „возз'єднання", почате на Раді в Переяславі в січні 1654 р., і пише, що то була спроба створити „братство" між Україною та Московщиною. Однак до дружби між народами не дійшло: московський уряд від самого початку прямував до того, щоб „Малу Росію взяти в руки" („к рукам прибрать"). Ця політика викликала в Україні спротив, який у Москві називали зрадою („ізмєна"). Вина за це падає на Москву: цар обіцяв 1654 р. допомагати Україні у війні проти Польщі, шанувати права й вільности нашого народу („вольностей не порушити")', навіть запевняв, що „приумножить" вільності українські. Але Москва взялася від самого початку руйнувати вільні порядки України, щоб обернути українців у царевих „холопів". 1667 р. московський цар договорився з польським королем розділити Україну по лінії Дніпра, віддавши більшу частину нашої землі під польське панування. Таке було так зв. „возз'єднання" і „братство".

Ліпше зрозумів Солженіцин найновішу добу української історії в XX сторіччі. Він засуджує російських шовіністів, котрих дратує бажання українців „розмовляти й дітей виховувати і вивіски малювати своєю мовою... Чому нас так дражнить їх бажання відділитися? Чи нам жаль одеських пляжів? Черкаських овочів"? (Неясно, що розуміє автор під „черкаськими овочами". Може він згадав давню назву українців, уживану на Московщині: „черкаси"? — П. Ф.).

Солженіцин признається, що він зрозумів український патріотизм, наш „сепаратизм", бувши в неволі: „Великий досвід дружнього життя з українцями в таборах відкрив мені, як у них болить".

Росіянам радить Солженіцин відкинути „безумство й жорстокість" і помиритися з українцями, коли вони відділяться від Росії. Однак, Солженіцин одночасно уявляє собі, що українці, здобувши незалежність, розчаруються і захочуть в майбутньому „відновити єдність". Мовляв, „не всі проблеми вирішає відокремлення"...

Історія народів — великих і малих — показує зовсім інше: Естонці, латвійці, литвини, фіни, що здобули незалежність після 1917 р., зовсім не збиралися вернутися до „єдности", поки їх Сталін не захопив збройною силою. Солженіцин пише, що „не вся Україна в її теперішніх формальних совєтських границях є дійсно Україна. Деякі лівобережні області безумовно схиляються до Росії". Тут автор „Ґулаґу" мабуть має на увазі Донецький басейн. Цю область Москва заселяє російським елементом. За цим прикладом, може статися, що російська колонізація переважить місцеву людність в Естонії або в Латвії, і тоді населення цих республік буде „схилятися" до „єдности" з Росією...

Московський колоніялізм в минулому і в сучасності добре відомий, він не знає меж для своєї захланности і жорстокости супроти поневолення народів. Треба вважати за недоречну й шкідливу фразу Солженіцина на 49 сторінці книги, в якій він переконує своїх земляків - росіян визнати незалежність неросійських народів і „не ждати, що нас будуть палити на огнищах, топити в ріках і рубати голови". Ця „поетична вільність" автора „Ґулаґу" може створити інші настрої у росіян: мовляв, щоб не загинути на огні та в воді і під мечем „сепаратистів", зміцняймо колоніяльну імперію, бо лихо нам буде! Бо в цій імперії забезпечена буде pax sovietica (совєтський мир), а як дати волю „сепаратистам", то чорт знає, що з того вийде... Солженіцин дав своїм думкам невдалий словесний вираз і доводиться за цим жалкувати.

В. Гут Кульчицький

ПРО АНҐОЛЮ, „РОЗРЯДКУ" І ГРУШКИ НА ВЕРБІ

Павл Г. Ніце, відома особистість серед американських наукових і урядових кругів, помістив у ліберальному квартальнику „Форейн Аффейрс" за січень ц.р. цікаву статтю п.н. „Запевнення стратегічної стабільности в добі детанту". В ній він твердить, що ЗСА вже від 1933 р. старалися поліпшили відносини з СССР. І коли в 1971 р. появилося поняття „детант", то воно означало, що ту ціль вже осягнено і залишається тільки зробити детант постійним, вічним. І ще пригадує він в ній, що в 1972 р. крім договору САЛТ І був підписаний у Москві також договір п.н. „Підставові принципи відносин між ЗСА і СССР". Подібну умову було підписано у Вашінґтоні в 1973 р. Між іншими справами ті умови вимагали співпраці СССР і ЗСА для того, щоб кризові ситуації в інших частинах світу не розросталися в конфронтації, які могли б збільшити риск війни між обома країнами.

„Одначе ті умови не дали позитивних совєтських акцій", — твердить П.Г. Ніце і вказує на два наймаркантніші випадки, де Совєти пішли проти духа умови: у В'єтнамі і на Близькому Сході. „Ті два досвіди, — підсумовує автор, — примушують нас ставитися скептично до можливости, що совєтські лідери дійсно йдуть у напрямі якогонебудь тривкого помешення напружень чи до закінчення експансивних цілей".

Дальші підстави до скептицизму бачить П. Г. Ніце у заявах і виступах совєтських лідерів, де ясно говориться, що немає жадних змін у підставових цілях та що теперішня тактика має „послабити Захід, а зміцнити соціялістичні держави".

Чим дальше в ліс...

П. Г. Ніце писав статтю очевидно ще минулого року і тому не взяв до уваги поведінки Москви в Анґолі. А ця поведінка ще сильніше іде в розріз з духом „підставових принципів", на яких мав би спиратися „детант", чи там „розрядка", і сьогодні скептицизм автора напевно ще більше зміцнився.

Цю поведінку знаменито розуміють ліберали з „Менчестер Ґардіян". У передовій п.н. „Расова війна яку, можливо, не можна буде оминути" вони пишуть: — „У минулому часто появлялася небезпека расової війни в південній Африці... Тепер вона виглядає неминучою... Вона втягне не тільки Родезію, але і Південну Африку, Нумібію і муринські держави як центральної, так і південної Африки... Вона змете і те, що добре, гідне разом із тим, що є зле. Вона знищить рільництво й індустрію. Вона загострить расовий поділ по цілому світі. І (додаткова небезпека в порівнянні з 10-11 літ тому) вона поставить Совєтський Союз в команду позицію, мілітарно якщо не політично, на цілому континенті.

А тепер дуже важне **ствердження для характеристики** дійсного, а не вимріяного стану „розрядки": „Ця криза прийшла, — кажуть дальше вони, — в наслідок хитрої калькуляції Кремля, що, якщо він дасть марксистській фракції в Анґолі доволі сильну допомогу, американці, у їх теперішньому настрої інтроспекції і пов'єтнамського шоку, не зареаґують з такою ж самою силою. Зусилля Південної Африки, зроблені очевидно на прохання антисовєтської фракції в Анґолі і за мовчазною згодою Замбії і Заїр, показалися тотально невспівмірні із, здавалося, безконечними доставами російської зброї і кубинських вояків". (22-го лютого 1976).

Оце спостереження „Менчестер Ґардіян" підтверджує кореспондент „Ньюзвіку" Лоренс Дженкінс, який пише: — „Вам не треба їхати далеко від Люанди, щоб зрозуміти, що це війна на модерну скалю. Анґоля 1976 р. є віддалена на світляні роки від Конґо 1960 р. Шлях, який снується на південь... є завалений військовим транспортом, який іде на фронт. Довгі валки грузовиків із танками Т-54 на них совєтського виробу, земноводні вози, мостобудівельний виряд і артилерія торохкотять разом з грузовиками, повними кубинських вояків". (23-го лютого 1976).

Не завжди наступ

„Клявзевіц раз сказав, що аґресор не хоче війни; він волів би осягнути свою ціль без того, щоб за неї вести війну". (П. Г. Ніце — цитована вище стаття). Всі ті, що задивлені в „розрядку", журяться тільки нуклеарною війною, а не беруть до уваги можливости, що некомуністичний світ може зникнути з лиця землі без нуклеарної війни. Забувають вони оцей факт, висловлений Клявзевіцом, що аґресор змагає не до війни, а до осягнення своєї цілі.

А яка ж є ціль Москви? П. Г. Ніце твердить, що „Совєти трактують серйозно свою доктрину, що евентуальний світовий таріюмф соціялізму є неминучий, (та) що вони мають обов'язок допомагати цьому процесові". В минулому західні політики, які брали це до уваги, говорили про „теорію доміно". Коли ж добре приглянутися до теперішньої активности Москви в Африці, то зроджується думка, чи не треба б говорити про можливості облоги, яку для Заходу приготовляє Москва.

Облога, як засіб осягнення перемоги для воєнної стратеґії, відома від найдавніших часів. Згадати б хоч би облогу римлями Масади, облогу еспанцями Альгамбри, у нас облогу Полтави, а вже за наших днів облоги: Західнього Берліну, Дієн Бієн Пфу, Пном Пен. Тепер, виглядає, що московські стратеги додумалися до облоги у світових маштабах.

Редакція престижевого американського журналу „Са-

(Закінчення на стор, 6-ій)

Степан М. Горак

ЗА ПІДДЕРЖКУ ДОБРОЇ СПРАВИ

Вже четвертий рік діє на форумі північно - американського наукового світу професійно-наукова організація під назвою Асоціяція для студій національностей (СССР і Східня Европа) Інк. Під сучасну пору я є президентом Асоціяції, проф. Ловел Тілет є заступником, а проф. Ендрі Скреія секретарем-скарбником. В склад дирекції входить проф. Ігор Каменецький, відповідальний за видавничі справи, і вісім професорів американських та канадських університетів.

Дотепер Асоціяція видала вже шість чисел журналу „Нешенелітіс Пейперс", який є єдиним англомовним журналом, присвяченим виключно тематиці неросійських народів СССР і національних меншин в східньоевропейських державах. Майже в кожному числі порушення українська тема, а в останньому числі є стаття п. з. „Питання періодизації та термінології української історії". Крім того Асоціяція зуміла зорганізувати за останні чотири роки дев'ять окремих сесій, присвячених тематиці неросійських народів з нагоди конвенції таких американських професійних організацій як Американська асоціяція для слов'янських студій (ААА СС), Американське історичне товариство (АҐА) і першої Слов'янської конференції на терені Північної Америки в Бенф, Альберта, в 1974 р.

Цього року Асоціяція підготовляє сесію на Слов'янську конференцію Середнього заходу в Чікаґо під керівництвом проф. І. Каменецького в травні, а в жовтні в Ст. Люїз з нагоди річної конвенції ААА СС сесію, очолювану мною і присвячену темі: „Вклад східньо-европейців в американське сходознавство", з участю професорів О. Сидоренка і В. Жили. Крем того підготовляємо до друку працю - симпозіюм під ред. проф. І. Каменецького „Націоналізм і людські права в СССР", і відтак другу працю п.з. „Східньо-европейці в американській освіті і науці" при участі семи американських професорів. В обидвох працях проблема України тематично широко заступлена. Ми уважаємо, що таке пов'язання української тематики з проблемами інших народів створює ширше зацікавлення і базу діяння, уникаючи виключности, що в свою чергу створює враження „ґета". Це все виконано майже без жадної фінансової підтримки української громади і всі успіхи, включно із поширенням нашого журналу в бібліотеках Америки, Канади і Европи, враховуючи і СССР, були можливими завдяки відданій праці малої групи українських і американських професорів разом із професорами балтійського походження.

Наші дальші і ще ширші пляни вимагають одначе підтримки української громади, яка в минулому не відмовила піддержки іншим установам, включно із уведенням викладів українських предметів в Гарварді. Настав час щоб „Нешенелітіс Пейперс" почали виходити звичайним друком, як піврічник і осягнув щонайменше 500 замовлень для бібліотек. Членство Асоціяції виносить зараз 158 осіб і членська вкладка 8 дол. річно включає передплату для Нешенелітіс Пейперс. Це, як і видання двох вже підготованих праць-симпозіюмів, коштувати тиме більше, ніж ми є спроможними зібрати із членських вкладок і передплати журналу, і тому саме я вирішив прилюдно звернутися до української громади, а зокрема до патронів української науки і тих, які довіряють мені особито й професійно, за фінансовою піддержкою.

Чей же наші успіхи були загальноукраїнськими і тому я надіюся на позитивний відгук, бо в минулому я і мої товариші по праці доказали, що ми є здібними в творенні, праці і осяганні того, що заплянували. Ми були завжди там, де вимагали того інтереси української науки і справи, і тому також уважаємо, що українська громада в свою чергу довірить нам боронити українські інтереси і на майбутнє, піддержуючи нас фінансово. Ми надіємося також, що українські організації, установи і навіть політичні партії зрозуміють ваґу нашої праці і визнають потрібним і можливим піддержати нас в праці, якої ніхто інший не зможе і не хоче виконувати. Кожний з нас є професором того чи іншого університету і ми маємо наші платні, але нам негайно є потрібна допомога видавати речі, які ми власними силами видати неспроможні.

Особисто буду кожному вдячний за відгук на цей заклик і фінансову піддержку, яку можна відтягати із податків, бо ми вже давно одержали від федерального уряду привілей відтягування пожертв від податків. Чеки прошу виписувати і висилати на слідуючу адресу:

Association for the Study of the Nationalities, Inc. Professor Andris Skreija, Department of Sociology, The University of Nebraska at Omaha. Omaha, Nebraska 68101. U.S.A.

heeeeft

Степан Куропась

ЧОТИРИ БАТЕРІЇ

Як згадаю про мандрівку „Батерії Смерти" д-ра В. Галана, стають мені в очі чотири батерії 8-ої самбірської бриґади 2-ої групи Крукеничі. Були це гарно дібрані батерії з добре вишколеною обслугою, кінним парком і командирами.

Перша батерія під командою пор. Гнатовського була зформована в Перемишлі, а при відвороті зайняла позиції на форті число один в селі Селиська, звідки опановувала залізничий шлях Перемишль - Мостиська. Вона добрим прицілом розривала мости і розбивала панцерні потяги поляків, що довозили зброю до Львова. На віддаль чотирьох кілометрів гармата батерії одним стрільном (фультрефер) розбила найбільший місток дороги під Медикою.

Відтак батерія обороняла базу Крукеничі і під час офензиви Галлера вспіла передістатися за Збруч. Ст. дес. Петро Перепічка був пострахом поляків, а його „формайстер" (тоді вживали австрійської номенклятури) нищив кожний залізничий міст, що його польські сапери відбудовували. Він помер в Чікаґо, а Петро Перепічка повернувся з чотирокутника смерти і за большевицької окупації загинув в Прокопієвську на Сибірі.

Другою батерією командував хор. Ярослав Колтунюк, дуже пристійний молодий старшина, якого я бачив в часі відвороту, як ми перепливали Дністер, щоби згідно з пляном боронити лінії цієї ріки з базою на Карпати. Він видно вспів теж передістатися на Україну, або може попав в польський полон. Тому кілька літ я стрінув його на вічу в Ню Йорку, сказав йому „Галло". але він по вічу десь скоро вийшов і я не міг з ним поговорити.

Третьою батерією командував хор. М. Нижник, молодий 6 1/2 стоповий, як струна, старшина родом з Ріпчиць б. Дрогобича. Як армія Галлера з Судової Вишні перла на полудне, щоби відтяти відворот Гірській і 8-ій бриґаді, наша піхота з п'ятьма набоями в кишені на вид танків розбіглася, бо з чим мали б воювати? Батерія хор. Нижника картечами здержувала наступаючі колони „небєскої" армії, щоби дати нагоду українській піхоті зформувати ряди. В одній гарматі зломилося колесо вже під Самбором і хорунжий, не маючи запасного колеса, хотів рятувати гармату і бідкася, що йому робити. Там я його бачив востаннє, чи врятував він гармату і чи перейшов за Збруч — не знаю.

Четвертою батерією з найкращими кіньми командував бунчужний Семракович. Він зголосився до служби в УГ-Армії в Медиці зі своєю батерією, з якою приїхав потягом з італійського фронту в повній зброї. Його потяг був так добре озброєний, що переїхав Краків, Ряшів, Ярослав, Перемишль, і польська команда не могла його здержати. Увесь час дороги гармаші їли консерви, а коні лише овес, бо сіна забракло. Це була літаюча батерія, якою латали діри в часі різних наступів поляків, або української офензиви. Семраковича запросив гусаківський курінь взяти участь в свяченні води на Йордан. Його гармати стріляли на „віват" в Гусакові над рікою і в Радохінцях над потоком. Хлопці, як звичайно, стріляють з моздірів при того роду торжествах, тішилися, Що Йордан 1919 р. відібрав їм роботу, бо вони не мали пороху!

Карпатами тягнули змучені коні гармати. Наші саперні частини рубали ялиці і кругляками стелили шляхи, як вони потопали у болоті. Щойно 3-го червня (від 15 травня вступила наша частина з батерією Семраковича на Чехо-Словацьку територію, дорога на Україну була відтята і хоч ми вже були під Надвірною, румуни зайняли Коломию. У місточку Волове ми здали зброю і гармати.

Бунчужний Семракович — леґендарний артилерист, повернувся по якомусь часі до свого села Спас, повіт Старий Самбір. В селі Спас є ще руїни монастиря, який збудував кн. Лев. Дістав він працю маніпулянта в лісовій спілці інж. Івана Марковського. 250 гектарів лісу в селі Стрільбичах купив інж. Марковський при допомозі „Дністра". Большевики вивезли Семраковича з родиною, а родина Марковського врятувалася! Син — інженер має перебувати в ЗСА.

ПРОТОКОЛ

Нарад Річного Засідання Головного Уряду Українського Народного Союзу яке відбулося в днях 19-го до 23-го травня 1975 року на „Союзівці" в К ергонксоні, Н. Й.

(14)

ПРОТОКОЛ

ЗАСІДАННЯ СТИПЕНДІЙНОЇ КОМІСІЇ УНСОЮЗУ, яке відбулося в неділю, 18-го травня 1975 на „Союзівці".

Стипендійна Комісія Українського Народного Союзу у складі: Йосип Лисогір, д-р Іван Флис, сен. Павло Юзик, Марія Душник, Володимир Сохан, Уляна М. Дячук, Степан Гавриш, ред. Антін Драган, д-р Богдан Гнатюк, д-р Анна Чопик, а в другій частині засідання проф. Тарас Шмагала, відбула своє засідання в неділю, 18-го травня 1975 року на оселі УНСоюзу „Союзівці".

Наради відкрив о год. 2:30 по полудні Йосип Лисогір та вияснив, що цьогорічні аплікації на стипендії призбирав і впорядкував Організаційний Відділ Головної Канцелярії, а приготовила їх до розгляду Стипендійної Комісії Уляна Дячук. Він покликав на секретаря засідання Стипендійної Комісії Володимира Сохана.

Опісля Йосип Лисогір вияснив на прохання ред. Антона Драгана основні напрямні, на підставі яких Комісія мала б вирішувати приділи стипендій. Ними, за словами Й. Лисогора, є:

1. Матеріяльна потреба студента
2. Предмет студій
3. Успішність в науці
4. Активність в українських студентських та громадських організаціях.

Уляна Дячук поінформувала, що до кінця березня 1975 року одержала Головна Канцелярія 150 аплікацій на стипендії, в тому 77 від студенток та 73 від студентів. Найбільше аплікацій внесли студенти зі стейту Ню Йорк, бо їх наспіло разом 33. На 150 студентів — аплікантів було 27 аплікацій внесених вже вдруге, 5 — третій раз, а 4 — четвертий раз, тобто ці самі студенти вже старались про одержання стипендій у попередніх роках.

Внаслідок браку кваліфікації 2-річного членства в УНСоюзі виключено відразу 8 аплікацій, двох аплікантів відпало тому, що вони щойно за рік мали б почати студії (мали ще рік навчатися в середній школі), один аплікант сам відкликав свою аплікацію, а десять аплікацій відкинено внаслідок браку оцінок студій цих аплікантів.

Взявши до уваги в першу чергу аплікантів сиріт та інших найбільше потребуючих, тобто незаможних аплікантів, Стипендійна Комісія УНСоюзу однозгідно приділила стипендії наступним студентам на подані суми:

Стипендії по $ 500

1. Орест Бартошик, Відділ 76
2. Степан Бібик, Відділ 240
3. Володимир Загородний, Відділ 322
4. Ляриса Садівська, Відділ 414
5. Нестор Близнак, Відділ 25

Стипендії по $ 300

1. Ольга Захарків, Відділ 287
2. Адріяна Луцька, Відділ 15
3. Михайло Х. Марко, Відділ 5
4. Анна Маслій, Відділ 292
5. Веслі Мікет, Відділ 367
6. Дженіс Нахім, Відділ 119
7. Юрій Пенцак, Відділ 239
8. Роман Пиндус, Відділ 214
9. Марта Ушак, Відділ 28
10. Ольга Голойда, Відділ 472

Стипендії по $ 200

1. Ігор Бемко, Відділ 28
2. Марта Кічоровська, Відділ 15
3. Ірина Мельник, Відділ 434
4. Юрій Опришко, Відділ 115
5. Марія Стеранчак, Відділ 277
6. Зенон Чепіжак, Відділ 387
7. Ігор Школяр, Відділ 14
8. Уляна Шумська, Відділ 430
9. Петро Василик, Відділ 73
10. Діяна Гаврилюк, Відділ 360
11. Уляна Гаврилюк, Відділ 360
12. Юрій Голіней, Відділ 83
13. Петро Ґаладза, Відділ 161
14. Джейн Данильчук, Відділ 293
15. Джеймс Капшо, Відділ 121
16. Маруся Качмар, Відділ 39
17. Степан Керда, Відділ 76
18. Мирон Куданович, Відділ 345
19. Борис Лоза, Відділ 360
20. Андрій Прятка, Відділ 130
21. Чарльс Стек, Відділ 168
22. Оксана Тюшка, Відділ 194
23. Микола Фурсик, Відділ 14
24. Олена Яцишин, Відділ 222

Стипендії по $ 100

1. Ірина Адамчук, Відділ 289
2. Реймонд Білецький, Відділ 364
3. Марта Бойко, Відділ 214
4. Юрій Божемський, Відділ 25
5. Люба Буртик, Відділ 42
6. Анна Вох, Відділ 25
7. Люба Возняк, Відділ 222
8. Даґлес Ворщак, Відділ 42
9. Марія Гамуляк, Відділ 240
10. Любомир Ганущак, Відділ 127
11. Адріян Горнич, Відділ 460
12. Петро Гузик, Відділ 370
13. Христина Гавур, Відділ 222
14. Люба Гавур, Відділ 222
15. Володимир Гадз, Відділ 121
16. Катерина Гадз, Відділ 121
17. Роксоляна Демчук, Відділ 379
18. Данило Дубик, Відділ 48
19. Василь Дусанівський, Відділ 127
20. Анна Захарко, Відділ 349
21. Тома Здеблик, Відділ 22
22. Володимир Іваницький, Відділ 303
23. Марта Кандюк, Відділ 86
24. Сильвія Кестлер, Відділ 29
25. Дорін Кніґницька, Відділ 430
26. Сергій Ковальчук, Відділ 422
27. Марта Косарчин, Відділ 131
28. Нестор Костинюк, Відділ 463
29. Люба Кульчицька, Відділ 416
30. Синтія Кучмій, Відділ 316
31. Віктор Лапичак, Відділ 27
32. Анна М. Левак, Відділ 110
33. Оля Лисак, Відділ 240
34. Марія Мальгівська, Відділ 477
35. Анна Маряк, Відділ 476
36. Катерина Мартинишин, Відділ 230
37. Ігор Махлай, Відділ 356
38. Марія Мочула, Відділ 134
39. Дарія Мудрак, Відділ 240
40. Зірка Ніщук, Відділ 320
41. Володимир Облещук, Відділ 147
42. Ксеня Одежинська, Відділ 216
43. Кеннот Піндор, Відділ 102
44. Ілена Почтар, Відділ 42
45. Андрій Припхан, Відділ 399
46. Богданна Роздольська, Відділ 427
47. Христина Романів, Відділ 239
48. Дарія Стець, Відділ 385
49. Юрій Трипупенко, Відділ 153
50. Керол Фенчак, Відділ 320
51. Христя Фуга, Відділ 321
52. Андрій Цегельський, Відділ 217
53. Катерина Цмайло, Відділ 121
54. Орест Цьолко, Відділ 127
55. Степан Черешневський, Відділ 465
56. Василь Шатинський, Відділ 43.

Разом приділено стипендій:

5 по $500 — на суму	$ 2,500
10 по 300 — на суму	3,000
24 по 200 — на суму	4,800
56 по 100 — на суму	5,600
Разом: 95 стипендій на суму	**$15,900**

Стипендійна Комісія УНСоюзу пропонує Головному Урядові затвердити поданий вгорі розподіл стипендій.

Йосип Лисогір
д-р Іван О. Флис
сен. Павло Юзик
Марія Душник
Володимир Сохан
Уляна Дячук
Степан Гавриш
ред. Антін Драган
д-р Богдан Гнатюк
д-р Анна Чопик
Тарас Шмагала

До дискусії над звітом Стипендійної Комісії зголосилася гоолвна радна Анна Гарас. Вона поставила запитання, як це сталося, що аж десять аплікацій відкинено внаслідок браку оцінок в навчанні, та зверунала увагу, що в цій справі треба було звернутися за допомогою до секретарів Відділів.

Головний організатор Степан Гавриш заявив, що це його Організаційний Відділ приймав та приготовляв для Стипендійної Комісії надіслані аплікації, та вияснив, що його секретарка писала пригадки студентам про потрібні документи. Всі студенти були повідомлені про такі вимоги та про реченець складання аплікацій з відповідними документами, так що у випадку браку певних документів винні в цьому самі студенти. Він ствердив, що навіть він сам звертався у двох випадках до секретарів Відділів, але і вони не могли допомогти йому поладнати цих справ. Вкінці головний організатор заявив, що він приймає пораду головної радної і в черговому році буде звертатися за допомогою в цих справах до секретарів Відділів.

СХВАЛЕННЯ ЗВІТІВ

Головний предсідник Йосип Лисогір ствердив, що немає більше зголошень до дискусії над звітом Стипендійної Комісії та попросив до слова голову Головної Контрольної Комісії.

Голова Головної Контрольної Комісії мґр Іван Гаврик поставив внесок від імені Комісії, щоб прийняти і схвалити звіти Головного Екзекутивного Комітету, членів Головного Уряду і Стипендійної Комісії.

В проведеному голосуванні над внеском, що його піддержав головний радний Іван Одежинський, віддано 22 голоси за, один проти, а один здержався. Головна радна Анна Гарас заявила після голосування, що вона голосувала проти, але тільки проти прийняття звіту Стипендійної Комісії.

11. ЗВІТИ КОМІСІЙ

Головний предсідник Йосип Лисогір заповів, що на порядку нарад є звіти Комісії, та запросив першого до слова голову Головної Контрольної Комісії мґра Івана Геврика.

ЗВІТ ГОЛОВНОЇ КОНТРОЛЬНОЇ КОМІСІЇ

Голова Головної Контрольної Комісії мґр Іван Геврик: Як я вже зачитував раніше, а нам тоді сказали, що це не було на місці, я хочу тепер зачитати ще раз пропозиції наших резолюцій:

Як вже деякі дискутанти висловилися, що вони не мають жадних особистих застережень до Екзекутиви, а також Головна Контрольна Комісія не має жадних застережень до Екзекутиви, але для добра Українського Народного Союзу ми ставимо від Головної Контрольної Комісії спільні резолюції, які я вам зараз зачитаю.

1. Головна Контрольна Комісія вважає, що праця організаційного Відділу повинна бути значно посилена і тому є конечним:

а) Прийняти на працю трьох обласних організаторів, двох на Америку та одного на Канаду, і збільшити число постійних організаторів до 12 чоловік.

б) Прийняти на працю асистента головного організатора з головним завданням ведення організаційної праці в терені.

в) Зактивізувати в союзовій праці 84 Відділи, які є повністю неактивні — за цілий рік не придбали ні одного члена.

2. Тому що постанови Головної Контрольної Комісії з 7-го вересня м. р. і з 1-го березня ц. р. в справі Української Національної Корпорації (дім УНСоюзу), щоб до кінця місяця травня 1975 року винаймити щонайменше п'ять поверхів, не виконано, і тому, що головний предсідник багато часу присвячує цим справам, а не УНСоюзові, Головна Контрольна Комісія ставить резолюції, щоб для справ дому вибрати окрему комісію з трьох осіб, представників Головного Екзекутивного Комітету, Головної Контрольної Комісії і Головної Ради, завданням якої було б в найкоротшому часі зв'язатися з американськими фаховими агенціями в справі дальшого винайму поверхів. Головний Уряд мусить використати всі засоби, щоб будинок заповнити. Ми не можемо дозволити собі на дальші великі втрати.

3. Заключити відповідну умову (контракт) між Українським Народнім Союзом і Українською Національною Корпорацією (дім УНСоюзу) в справі позички та відсотків і винайму.

4. Головний Уряд доручає Головному Екзекутивному Комітетові найпізніше до кінця цього року подбати про завершення започаткованого вже перенесення видавництва до нових приміщень та переходу на нову систему друку публікацій УНСоюзу.

5. Признати автономний статус редакційного, адміністраційного і друкарського ведення справ видавництва в рамцях схвалюваного для нього бюджету під проводом головного редактора й адміністратора та під загальним наглядом Головного Екзекутивного Комітету УНСоюзу.

6. Адміністратор повинен складати Головному Урядові звідомлення видавництва, подібно як їх складає на річних нарадах управитель „Союзівки".

7. Винайняти приміщення на Канадську Канцелярію (ми не кажемо, де вона має бути), щоб вона вкінці була, та щоб там були всі звіти фінансові, щоб кожночасно урядові чинники Канади могли мати їх до своєї диспозиції.

8. Пропонуємо, щоб так, як ми маємо заподані звіти Рекордового й Організаційного Відділів, про рух членства в Канаді та їхні суми забезпечення, щоб так само Фінансовий Відділ подавав приходи і розходи Канади та її фінансовий стан, на що в дискусії наш головний касир погодився.

Підписано за Головну Контрольну Комісію

Іван Геврик
Іван Винник
Богдан Гнатюк
Іван Ващук
Іван Скальчук

Дякую. Прошу вас прийняти ці наші резолюції і їх схвалити.

Головний предсідник Йосип Лисогір відкрив дискусію над пропозицією Головної Контрольної Комісії.

Головний редактор Антін Драґан: Хочу забрати слово відносно справи автономного статусу „Свободи". Для порядку треба тут ствердити, що хоч часто нам кажуть, що немає незалежної газети, то не було більше незалежної газети, як є „Свобода", яка працює в рамцях статуту і кожночасних постанов та резолюцій Конвенцій і Головного Уряду. У звітовому часі я не мав ні одного випадку, щоб хтонебудь з Головного Екзекутивного Комітету накидував мені думку, чи рішення, чи вимагав чогось, що відносилось до лінії, напрямку газети. Інше діло, коли йдеться про справу, яку ставиться під сумнів, чи не погоджується зі статутом, резолюціями Конвенцій, чи Головного Уряду, тоді головний редактор сам звертається, і має звернутися, до Головного Екзекутивного Комітету, щоб ці рішення змінити. На останніх зборах Ради Директорів Українського Конґресового Комітету була пропозиція, щоб накласти певні обмеження на газети щодо друку таких, чи інших матеріялів. Тоді головний предсідник в імені УНСоюзу заявив, що за зміст газети відповідає головний редактор і радив з цим звертатися до нього. Такий статус „Свободи" існує для охорони організації та Головного Уряду. Коли газета є кожного дня на ринку і можуть трапитися всякі несподіванки, чи помилки, то ми, очевидно, нині газети вже не мали б, якщо б за це все мав відповідати Головний Уряд. Звичайно, коли є якісь труднощі, тоді редакція радиться з Екзекутивою, чи з Головним Урядом.

Я би пропонував додати ще таку одну резолюцію, якщо б Головна Контрольна Комісія на це погодилася, щоб це було так: Створити необхідні передумови для поступового здійснення запропонованого в апробованому Конвенцією звіті головного редактора, пляну дальшої розбудови і поширення періодичних та книжкових публікацій УНСоюзу в більшому об'ємі.

Від 1933 року виходить створений спеціяльно для молоді, треба додати студентської молоді, „Український Тижневик". На останніх Конвенціях до цих попередніх рішень були введені додатки. Але тепер ви всі чуєте по Відділах та в громаді, що нічого нам більше не є на потребі сьогодні, як поставлений на найвищому професійному рівні журнал — орган для нашої англомовної ґенерації, для молоді, а зокрема для студентства. Це я мав у звіті і я просив би Головну Контрольну Комісію, щоб вона погодилася на цю додаткову резолюцію, щоб створити необхідні передумови для поступового здійснення цих плянів. Це очевидно, вимагає матеріяльного вкладу і придбання апарату дописувачів. Ми вже тепер маємо понад 36 дописувачів з-поміж молодої ґенерації. Як казав тут наш молодий головний радний, нам треба держати контакт з молоддю і вказувати їй, що треба робити. Щодо друку „Українського Тижневика", як окремого видання, то це не буде нічого нового, бо вже в роках 1933 до 1952 він друкувався в суботу, як окреме недільне видання. Опісля ми злучили це видання із суботнім, коли в нас було скрутніше з фондами, бо треба було платити „овертайм" за друкування видання в суботу, а ще й до того зросли ціни поштових оплат. Тепер ми ще не можемо повернути до первісного стану з огляду на переходовий час (перепровадження), але з кінцем року можна б це перевести в життя. За автономний статус я боровся і радив би апробувати якусь резолюцію в тому напрямі. Я пропонував би укласти її в той спосіб: „автономний статус видавництва під загальною контролею редактора та під наглядом Головного Екзекутивного Комітету". Це допомогло б нам виконувати справніше видавничі завдання і здійснювати видавничі пляни УНСоюзу. Я пропоную це, якщо б Контрольна Комісія не мала ніяких застережень.

Головний контролер д-р Богдан Гнатюк: Я згідний з пропозиціями головного редактора. Ми ставили пропозиції на підставі інформацій з контролі видавництва, що її перевів інж. Іван Ващук. Ми відчували це в іншій формі, але погоджуємося з тим, що пропонує головний редактор.

Почесний член Іван Іванчук: Я звертаюся до Головної Контрольної Комісії в справі пропонованої спеціяльної комісії. До цієї пори це робив пан Лисогір, пані Дячук і вся Екзекутива, то нащо нам тепер ставити якусь спеціяльну комісію, щоб вона цим занималася. Може добре було б створити якусь дорадчу комісію. Я певний того, що всі старання, пошукування льокаторів і оголошення робить наш Головний Екзекутивний Комітет, а наш головний предсідник напевно хотів би вже раз позбутися того навіть завтра, щоб всі ці поверхи були винаймлені. На мою думку, ця комісія, це ніби якийсь суперкомітет, який ігнорує Головний Екзекутивний Комітет, наче б Екзекутива не була нічого варта, або не знала, як винаймити приміщення в будинку. Я пропоную змінити резолюцію так, щоб це було дорадче тіло, як дорадча комісія, яка шукала б різних заходів для винайму будинку.

Головний предсідник Йосип Лисогір: Я також так розумію цю точку, що це має бути дорадчий комітет.

Голова Головної Контрольної Комісії мґр Іван Геврик: Я думаю, що пан Іванчук цю точку зле зрозумів, бо ми теж думаємо про комісію радше, як дорадче тіло. До комісії будуть входити особи, яким близько до Джерзі Сити, а не хтось з Канади. Як би я був на місці головного предсідника, то я цю резолюцію сам підтримав би.

Почесний член Інж. Степан Куропась: Я таки не розумію, що Головна Контрольна Комісія вважає „автонимним статусом". Редактор сказав нам, що головний предсідник заявив на УККА, що „Свобода" є самостійна і Союз до того не мішається, бо сам головний редактор мав би відповідати за те, що вона пише. Я думаю, що це не на місці, бо УНСоюз відповідає за „Свободу". УНСоюз, як матірна корпорація, та його Екзекутива, відповідають за свою дитину „Свободу". Так було та й інакше бути не може. Коли мова про ранішу резолюцію, що Головний Екзекутивний Комітет мусить винаймити п'ять поверхів, то таким „дорученням" Головна Контрольна Комісія себе осмішила. Хіба Головниз Екзекутивний Комітет не хоче винайняти поверхів? Тай чому ж п'ять? Вона всі поверхи хоче винайняти і не треба було їй цього „доручати". Про Канадську Канцелярію говоримо ще від Конвенції. Що ви розумієте під Канцелярією? Хто буде в тому „Офісі" сидіти, Дідюк, Зорич, чи Геврик? Ви вже були найшли якийсь будинок, пан Геврик їздив туди на оглядини. І чому тепер Головна Контрольна Комісія мовчить? Коли йде про перенесення „Свободи", то поверх для неї стоїть вільний, а „Свобода" все ще платить нам за старий будинок по 12,000 дол. річно. Вона ніде такого низького ренту не буде мати. Але вона вже повинна б перенестися, бо вона вже має там усе готове. Ви говорили телефонічно, що немає ще всіх машин. А коли вже машини є, то треба переноситися, бо місце в будинку є, та й опалення є від коли будинок був відчинений.

Головний предсідник Йосип Лисогір: Я пропоную скреслити точку про організаторів, бо її буде ставити Організаційна Комісія. Відносно комісії для справ будинку я хотів би мати вияснення про її компетенції, щоб ми знали, що вона має робити, заки будемо над цією точкою голосувати.

Голова Головної Контрольної Комісії мґр Іван Геврик: Ця комісія мала б складатися з трьох осіб, представників Головного Екзекутивного Комітету, Головної Контрольні Комісії та Головні Ради. Вна мала б діяти впрдовж пів року під наглядом Головного Екзекутивного Комітету. Її завдання — старатися про винайм дому. За пів року побачимо, що така комісія зробила. Члени цієї комісії будуть час від часу сходитися, щоб провірити можливости для винайму, але вони не будуть працювати постійно в Головній Канцелярії.

Почесний член Володимир Дідик: Чи ці члени комісії будуть мати кращі можливости чи нагоди винайняти приміщення в будинку, як це мають члени Екзекутиви? Чи між ними будуть такі експерти, що від них можна сподіватися кращої праці, як від нашого Головного Екзекутивного Комітету. А вкінці, як ця комісія помилиться, хто буде за це відповідати за цю помилку перед членами і Конвенцією? Головний Екзекутивний Комітет, то ці люди, яких покликала Конвенція на ці пости, а тут Головний Уряд хоче накинути нам інших людей, щоб цим займалися. Я думаю, що такого комітету не потрібно, бо хиба хтось з нас сумнівається, що Екзекутива не хоче винайняти поверхів? Це було б дуже смішно, бо вона хотіла б напевно винайняти всі поверхи навіть завтра.

Головний предсідник Йосип Лисогір: Я готов погодитися на цю комісію, бо тут відчувається сумніви, чи Головний Екзекутивний Комітет робить все можливе в справі винайму. Отже треба контролі, щоб комісія перевірила цю нашу працю і тоді представила свою оцінку її. Якщо ви хочете такий комітет і він мав би сходитися раз, або два рази на місяць, щоб провірити, що робиться, то я на це погоджуся. Я думаю, що ця комісія мала б видати опісля свій звіт про стан справ і наших старань винайняти поверхи, та могла б навіть пропонувати спеціяльні кроки в цій справі.

Головна радна д-р Анна Чопик: Я таки не розумію цієї резолюції та що ці люди мають робити. Бо цю роботу з винаймом будинку робить пан Лисогір і він є за це відповідальний. Пропоную піти за порадою головного предсідника в цій справі.

Головний контролер мґр Іван Винник: Найбільшою після організаційних справ проблемою є таки справа нашого дому. Тому така комісія є нам потрібна, бо часті наші надії на те, як головний предсідник каже, що ми вже когось маємо, а потім ці льокатори роздумуються, це ще замало. Думаю, що комітет буде корисний для нас усіх. Це буде допоміжний комітет без офісу і без платень, а в бюджеті його ми поставимо на Фінансовій Комісії суму 1,000 дол. Цей комітет буде діяти в порозумінні з Головним Екзекутивним Комітетом, а вже право рішень має тільки Головний Екзекутивний Комітет. Ми пропонуємо цей комітет на те, щоб використати всі можливости для винайму поверхів в нашому будинку.

Головний предсідник Йосип Лисогір: Коли Головна Контрольна Комісія думає, що я веду всі справи винайму приміщень сам, то я мушу вияснити, що так воно не є. Я маю зв'язки з різними компаніями, які займаються винаймом приміщень, про що я реферував у своєму звіті. Ми винаймаємо бюрові приміщення двом льокаторам через одну таку фірму, якій заплатимо за це комісове. Ми робимо всі можливі старання, щоб винайняти ці приміщення. Розсилаємо різним фірмам брошурки і поштівки та листи з пропозиціями, а крім того поміщуємо оголошення в газеті „Ню Йорк Таймс". Ми навіть заявляємо представникам різних компаній, які займаються винаймом, що ми готові дати їм виключне право на винайм приміщень, коли хоч одна з них прийде до нас з одним добрим льокатором.

Головний контролер д-р Богдан Гнатюк: Ми всі несемо відповідальність за цей дім і треба признати, що ніхто не міг передбачити цих труднощів, що їх тепер маємо. Ми все таки вважаємо цей будинок нашою гордістю і з нього сподіймось одержати скоріше, чи пізніше, прибутки. Але ми маємо теж обов'язок інформувати наше членство та українське суспільство про стан справи будинку і мати відвагу інформувати про правдивий стан справи. Треба мати відвагу сказати, що, наприклад, коли ми цієї справи не розв'яжемо до 3 років, то будемо робити відповідні кроки. Може і комісія, чи експерти, цієї справи не розв'яжуть. Але, я прийняв би таку комісію дуже радо, коли б я був на місці головного предсідника.

Дальших доручень ми не повинні тут нікому давати, коли вони не є можливі до виконання. Але ми повинні здати членству звіт, чому не винаймлено більше поверхів, бо громада чекає на точніші інформації та на розв'язку цієї справи. Я маю від членів цілий ряд листів із такими запитами. Я прихилююсь до пропозиції цієї точки — створення комісії, якої завданням є тісна співпраця та інформація членства, і вона має мати дорадчий голос. Коли б справа винайму дальше затягалася без успіхів, я думаю, що головний предсідник предложить тоді нам пропозиції якоїсь розв'язки цієї справи.

Головний предсідник Йосип Лисогір: Для повного образу теперішнього стану хочу подати, що ми тепер маємо 576,000 долярів річного чиншу, до чого не вчисляємо поверхів УНСоюзу і „Свободи", бо за них ми нічого собі не числимо. Разом з чиншом від Ради Освіти та Соціел Секюріті ми будемо мати вже 750,000 дол. річно. Тоді ми будемо стояти фінансово краще, бо це вже покриє всі наші видатки, але ми все ще не будемо діставати відсотків від 7,000,000 дол. нашої позички від УНСоюзу на цей будинок. Щойно всі дальші нові винайми почнуть іти на покриття відсотків нашої позички. Коли б ми за цих остатніх 6 поверхів дістали чинш по 8.00 дол. за квадратову стопу, то це дало б нам понад 800,000 дол. чиншу, з якого ще тільки 9 до 10% ішло б на вдержування будинку, а решта на

відсотки за нашу позичку. Тоді ми були б вже вдоволені, що наша інвестиція в будинок була б дуже добра. Тому що ми маємо велику конкуренцію власників порожних приміщень на бюра в Ню Иорку, ми готові пропонувати винайм у нас за нижчу ціну, навіть і по 4.00 дол. за квадратову стопу. Ми висилаємо тисячі брошурок про наш будинок і поміщуємо оголошення, в яких докладно подаємо користі з перенесення бюр до нашого будинку. Я є великий оптиміст, я вірю, що може за тиждень, або за місяць, чи за два щось станеться. Але покищо перед нами великі проблеми. Платимо відсотки від позичок банкам і шукаємо дальше льокаторів. Я не є проти того, щоб заплатити комусь комісове за підшукання льокатора. Я теж не є проти пропонованої комісії, як дорадчого тіла. Нехай така комісія подасть свої пляни і пропозиції Головнолу Екзекутивному Комітетові, який радо прийме її поради. Треба нам до цієї комісії визначити таких людей, що є ближче нас і які цікавляться такими справами і на них визнаються.

Головний контролер д-р Іван Скальчук: Дім не є справою самого головного предсідника, ані теж Головного Екзекутивного Комітету, чи дирекції дому, але справою нас усіх. Бо всі ми рішали будувати цей будинок, Головний Уряд зробив таке рішення, рішала це теж наша Конвенція, тому були тут всі правні законні підстави побудувати цей будинок. Тепер маємо цей дім, а з ним і труднощі, які пов'язані з цим нашим домом. Безумовно наш головний предсідник має на сто відсотків рацію, коли мова про труднощі винайняти тепер приміщення, бо ми знаємо, що в Ню Иорку є понад 42 мільйони стіп і ніхто їх не винаймає. Відомий „Світовий Центр Торгівлі" доплачує річно по 10,000,000 дол. до свого будинку. Коли ж наш головний предсідник казав, що ми не доплачуємо до будинку, бо не платимо грошей з кишені, то це мильна інтерпретація, бо ми інвестували в будинок гроші і сподівалися, що будемо мати з цього дохід. Плян головного предсідника про нові чинші, це плян на 1976 рік, бо ми в цьому році не дістанемо ще чиншів за ці недавно винаймлені приміщення. З кінцем 1976 р. буде корпорація винна УНСоюзові відсотки на суму 2,500,000 дол. Є питання, як довго УНСоюз зможе поносити такі втрати в інвестиціях, та як ми зможемо з такими втратами існувати? Над цим ми власне застановляємося і маємо на це відповідь: корпорація мала тільки одно засідання 10-го березня ц. р., а після того не були справи будинку обговорювані, чи то про пляни винайму, чи всі ці аґенції, що їх тепер згадує головний предсідник. Тому нашим завданням є поставити до диспозиції допоміжне тіло комісію, проти якої зрештою головний предсідник не виступає. Ця комісія була б допоміжним тілом ,вона буде спільно обговорювати справи будинку і заходи, що треба буде зробити для добра УНСоюзу, бо треба нам цю проблему розв'язати. Ми поносимо вже тепер втрати і будемо стояти перед такою ж проблемою за рік. Тому головний предсідник не повинен протестувати проти такої комісії, але бути нам вдячним, що ми даємо йому таку комісію до помочі. Ми мусимо поробити заходи, щоб вийти з цього клопоту, в якому ми найшлися.

На цьому головний предсідник Иосип Лисогір перервав дискусію над внеском та попросив до слова головну касирку Уляну Дячук, яка запропонувала, щоб зараз таки вирішити, за скільки днів має бути виплачена діста учасникам цього річного засідання. Вона від себе пропонує 5 днів. Після короткої дискусії на пропозицію головного радного д-ра Богдана Футея, що її піддержав головний радний інж. Анатолій Дорошенко, вирішено більшістю голосів, щоб виплатити учасникам нарад дісту за 6 днів.

Головний предсідник Иосип Лисогір: Повертаючи до справ нашого будинку, хочу пригадати д-рові Скальчукові, що маємо приміщення для себе, які мають якусь вартість. Я не хотів би сперечатися, але коли Головна Контрольна Комісія щось представляє, то повинна представляти всі факти — правду, бо треба інтерпретувати цю справу з усіх сторін. Заяви, що справа нашого дому занедбана, бо корпорація не мала засідання, також не згідна з правдою. Прошу тільки прочитати звіти і протоколи засідань Головного Екзекутивного Комітету, де багато уваги присвячено справам будинку, про який ми говоримо майже щоденно, а не тільки на засіданнях. Може всі ці розмови поза засіданнями не є формально записані, але це цілком не означає, що ми нічого не робимо. Справа не стоїть так тобре, про що я вже говорив, але вона і не стоїть аж так зле.

Голова Головної Контрольної Комісії мґр Іван Геврик: Я думаю, що ми погодимося першу нашу пропозицію резолюції передати Організаційній Комісії. До другої резолюції, як цього собі бажаєте, подам, що ми пропонуємо до складу цієї комісії д-ра Івана Флиса від Головного Екзекутивного Комітету, мґра Івана Винника від Головної Контрольної Комісії та проф. Тараса Шмаґалу від Головної Ради. Я прошу цю комісію в такому складі одобрити і вірю, що і головний предсідник це підтримає.

Головний предсідник Иосип Лисогір: Я не маю нічого проти створення такої комісії, яка мала б розглядати наші проблеми з будинком і нам дораджувати, коли вона мала б бути дорадчою комісією. Ця комісія предкладала б Головному Екзекутивному Комітетові свої рекомендації. Я вважаю, що така комісія є на місці.

Головний радний д-р Богдан Футей: Чим кермувалася Головна Контрольна Комісія, коли запропонувала до цієї комісії цих самих людей, які вже цими справами займалися. Ми ж говорили про зміну підходу до цих справ і потребу перегляду можливостей винайму приміщень.

Головний предсідник Иосип Лисогір: Я вважаю, що ми цим стверджуємо серйозність справи і тому включаємо до її поладнування більше осіб.

На прохання голови Головної Контрольної Комісії мґра Івана Геврика головний секретар Володимир Сохан відчитав пропоновані Головною Конртольною Комісією всі точки резолюцій в такому порядку:

РЕЗОЛЮЦІЇ ГОЛОВНОЇ КОНТРОЛЬНОЇ КОМІСІЇ

Як вже деякі дискутанти заявили, ми не маємо жадних особистих застережень до членів Головного Екзекутивного Комітету, але для добра УНСоюзу ставимо від Головної Контрольної Комісії наступні спільні резолюції:

1. Тому що не виконано постанов Головної Контрольної Комісії з 7-го вересня минулого року і з 1-го березня цього року в справі Української Національної Корпорації (дому УНСоюзу), щоб винаймити в ньому до кінця місяця травня 1975 року принайменше п'ять поверхів, і тому, що головний предсідник присвячує багато часу цим справам, Головна Контрольна Комсія ставить резолюцію, щоб для справ дому вибрати окрему Комісію, складену з трьох осіб, представників Головного Екзекутивного Комітету, Головної Контрольної Комісії та Головної Ради, завданням якої було б в найкоротшому часі зв'язатися з американськими фаховими аґенціями в справі дальшого винайму поверхів. Головний Уряд мусить використати всі засоби, щоб будинок заповнити. До складу цієї Комісії входять: д-р Іван О. Флис, мґр Іван Винник і проф. Тарас Шмаґала.

2. Заключити відповідну умову (контракт) між Українським Народним Союзом і Українською Національною Корпорацією (дому УНСозу) в справі позички, її відсотків та винайму приміщень.

3. Подбати про завершення переносу видавництва „Свобода" до нових приміщень та переходу на нову систему друку найпізніше до кінця цього року.

4. Створити необхідні передумови для поступового здійснення запропонованого в апробованому 28-ою Конвенцією звіті головного редактора пляну дальшої розбудови і поширення періодичних і книжкових публікацій УНСоюзу.

5. Поширити автономний статус видавництва „Свобода" під керівництвом головного редактора та під загальним наглядом Головного Екзекутивного Комітету для справнішого виконування видавничих завдань і плянів у рамцях схвалюваного бюджету.

6. Проголошувати окремі фінансові звіти про приходи, розходи і фінансовий стан УНСоюзу в Канаді, подібно, як це тепер проголошують свої звіти Рекордовий та Організаційний Відділи про рух членства та їхні суми забезпечення.

Іван Геврик
Іван Винник
Богдан Гнатюк
Іван Ващук
Іван Скальчук

Головний предсідник Иосип Лисогір відкрив дискусію над пропонованими резолюціями.

Голова Головної Контрольної Комісії мґр Іван Геврик: Хочу тут вияснити, що Головна Контрольна Комісія змінила пропозицію резолюції відносно „Свободи", приймаючи таку версію, що її запропонував головний редактор.

Головний контролер д-р Іван Скальчук: Я розумів, що ми нашу залишаємо, а головного редактора пропозицію додаємо, а тут наша пропозиція змінена.

Голова Головної Контрольної Комісії мґр Іван Геврик: Я не знаю, як це ви друже Скальчук зрозуміли, але я говорив з усіми членами Головної Контрольної Комісії і всі вони на таке погодилися.

Головний предсідник Иосип Лисогір: Мушу подати вияснення до точок про „Свободу", бо тут пан інженер Куропась протестував проти моєї інтерпретації та заяви на засіданні УККА, що так, як редактор кожної газети, так і головний редактор „Свободи" має вільну руку. На нього не сміє бути натиску. Я не думав і ніколи не думаю, що Екзекутива має редакторові наказувати, бо наш редактор мусить працювати вільно. Коли б ми побачили, що він не годиться з нашою загальною лінією та з нашою концепцією, то тоді вже була б інша справа.

Почесний член інж. Степан Куропась: Я все таки обстоюю те, що за „Свободу" відповідає УНСоюз . . .

Головний редактор Антін Драган: Це досить складна справа. „Свобода" є органом УНСоюзу. Її зобов'язують всі пляни, всі постанови і всі резолюції Конвенцій та Головного Уряду, як теж постанови статуту УНСоюзу. Редакцію „Свободи" зобов'язує теж Кодекс Журналіста, в якому є точки, що він порушив би засади журналістики, коли б писав щось проти свого переконання. Тому, коли б редакторові не відповідали, бо він з ними не погоджувався б, резолюції, постанови, чи статут УНСоюзу, то він не повинен би залишатися на цьому пості. Наші попередники були мудрі, коли вони зробили „Свободу" за себе відповідальною. Вони зробили це для охорони УНСоюзу і його майна, бо не є можливим, щоб Головний Уряд відповідав кожного дня за газету. Редактор може помилитися і тоді ви можете покликати його до відповідальности, але ви не можете втручатися без причин в його щоденну роботу. Не може бути й мови, щоб таке велике тіло мало рішати, чи відповідати за кожне число „Свободи". З другої сторони „Свобода" тісно пов'язана з УНСоюзом. Вона колись була вже самостійною корпорацією і скоро збанкрутувала. Від 1954 року, коли я в травні перебрав відповідальність за „Свободу", не було в нас судового процесу проти „Свободи", ані навіть судової скарчи.

Почесний член інж. Степан Куропась: Я не хочу, щоб головний предсідник ходив щодня до друкарні і питав, що там написано. Але є речі, про які треба спитати, бо ми за це відповідальні. Наш головний редактор працює вже 21 років і він є дуже обережний, але, коли ми не маємо окремої корпорації для „Свободи", то ми за неї відповідальні.

Гоолвний секретар Володимир Сохан запропонував закрити дискусію, після чого головний предсідник Иосип Лисогір перевів голосування над пропонованими резолюціями Головної Контрольної Комісії і ствердив, що їх прийнято одноголосно.

Після десятихвилинної перерви головний предсідник Иосип Лисогір попросив до слова головного директора для Канади сен. Павла Юзика, який в імені Канадської Комісії відчитав пропозиції резолюцій. Головний предсідник Иосип Лисогір відкрив дискусію над пропонованими резолюціями.

На пропозицію головного касира Уляни Дячук узгіднено, щоб точку про 15,000 дол. бюджету для Канади включити в загальний бюджет УНСоюзу, що його буде предкладати до затвердження Фінансова Комісія.

На пропозицію головного організатора Степана Гавриша узгіднено, щоб перенести точку про обласного і постійних організаторів для Канади до резолюцій Організаційної Комісії.

Головний директор для Канади сен. Павло Юзик додав до прочитаних пропозицій вияснення, що пропоноване видання книжка історії праці УНСоюзу в Канаді дуже потрібна та корисна, бо досі немає документації про проведену УНСоюзом працю в Канаді. В цій пропонованій книжці були б історії поодиноких Відділів та українців в Канаді взагалі, як також всі інші дані для інформації чужинців про працю наших поселенців у Канаді.

Голова Головної Контрольної Комісії мґр Іван Геврик пригадав, що вже раніше була ухвала, щоб УНСоюз старався дістати статус великої організації в Комітеті Українців Канади, та що резолюція в цій справі мала б це потвердити, включно із обов'язком заплатити відповідну вкладку до КУК.

Після цього пропоновані резолюції відчитував по одній точці головний директор для Канади сен. Павло Юзик і їх одноголосно апробовано.

РЕЗОЛЮЦІЇ КАНАДСЬКОЇ КОМІСІЇ

1. Подбати про приналежність Українського Народного Союзу в Канаді до Екзекутиви Комітету Українців Канади на рівні з іншими великими організаціями.

2. Відновити Канадську Канцелярію, винайнявши приміщення для бюра і для зберігання союзових документів.

3. Заанґажувати молоді сили до організаційної праці та для ведення культурної праці в Канаді.

4. Влаштувати курси для організаційної праці УНСоюзу, один на Сході, а другий на Заході Канади.

5. Уділювати всі гіпотечні позички в Канаді на рекомендації секретарів Відділів та Канадського Представництва.

6. Підготовити та видати ілюстровану книжку про історію та працю УНСоюзу в Канаді.

сен. Павло Юзик
Іван Геврик
Василь Дідюк
Текля Мороз

Головний предсідник Иосип Лисогір попросив до чергового звітування голову Комісії Молоді головного радного Евгена Іванціва, який відчитав запропоновані резолюції та рекомендації.

Головний предсідник Иосип Лисогір пограту́лював голові Комісії Молоді за реферування пропозицій в українській мові та зарядив дискусію над пропозиціями.

Головний касир Уляна Дячук: Пропоную, щоб точку про уділення означеної суми Комітетові Оборони Мороза змінити так, щоб не подавати суми і назви одного комітету, тільки сказати загально про фінансову і моральну допомогу акціям молоді в обороні людських прав на Україні. Решту цієї пропозиції пропоную передати нашій Фінансовій Комісії.

Головний радний Евген Іванців: Нам для розвинення праці треба наперед знати, скільки ми матимемо фондів. Був час, що було рішення дати на оборонну акцію гроші, але студенти, які працювали, цих грошей не дістали. Тому я пропоную подати докладно, скільки грошей і хто має дістати.

Головний редактор Антін Драган: Я хотів би додати заввагу щодо Фонду Наглої Потреби. Ми ще не створили відповідної системи, за якою цей Фонд можна б використовувати. Ми про це багато говорили, це справа складна, але подивіться скільки тисяч долярів ми вже виплатили. Треба б нам подати, куди і кому ці гроші иплачено, чи то в пакунках, чи в готівці.

Головний Секретар Володимир Сохан: Я хотів би уточнити, чи вияснити наше становище. Вам виглядає, що тут не хочуть дати грошей на працю якогось комітету, чи взагалі молоді. Коли ми мали досі справу з такими акціями, як оборона людських прав, чи інші, ми признавали відповідні суми гроша, коли до нас зверталися і подавали нам конкретно, на яку працю, акцію, чи видання такі гроші потрібні. Ми ніколи не давали комусь дотації на те, щоб якась організація поставила собі, скажім, суму 5,000 дол. на своє конто, бо ми самі можемо держати гроші на такому, чи іншому конті. Тому ми повинні давати гроші на конкретні акції, чи видання, або на таку справу, над якою ви працюєте, але не на те, щоб ви поставили ці гроші в себе на конті.

Голова Головної Контрольної Комісії мґр Іван Геврик: Я не маю нічого проти самої пропозиції резолюції. Але ми є зорганізованою спільнотою, яка має УККА і КУК, та СКВУ, тому і повинні ми співпрацювати з цими центральними установами, до яких належить наш УНСоюз. Думаю, що пропозицію треба передати Фінансовій Комісії, так як ставили вже це передбесідники. Ми дали на Конвенції 10,000 дол. і готові знову дати, коли буде потреба, в порозумінні з нашими центральними установами.

Головний радний Василь Дідюк: Ми маємо в Канаді також такі акції. Хочу звернути увагу на те, що Комітет Оборони Мороза в Канаді діє при СКВУ. Ми призначили для цього Комітету і дали в Канаді 10,000 дол., а тут не хочемо дати 5,000 дол.

Головний контролер проф. д-р Богдан Гнатюк: Я можу вияснити цю справу, бо являюся головою такої комісії при СКВУ. На нашій сесії в лютому було рішено, що всі акції в обороні прав людини, в тому і оборони Мороза, мають іти спільно із репрезентаційними централями КУК в Канаді та УККА в Америці. Ми якраз мали деякі клопоти з Комітетом Оборони Мороза в Торонті, який уявив собі, що він був на цілий світ таким комітетом. Тепер він є підпорядкований централі КУК і СКВУ та з ними співпрацює. Якщо УНС має дати якісь дотації, то він повинен зробити це через УККА і через КУК. Тепер є певний розпорядок щодо таких акцій, як акція в обороні Мороза. Ми маємо тепер велику акцію оборони прав жінки на Україні, що теж будемо робити тут чере УККА, а в Канаді через КУК.

Головний радний Евген Іванців: Коли є така ситуація, то ми погоджуємося з цим і не будемо про це більше тут говорити.

Головний радний Євген Репета: В пропонованій рекомендації, чи резолюції мова про затруднення референта молоді. Краще було б поставити точніше, що треба затруднити організатора для засновування молодечих Відділів, бо нам треба організувати молодих людей до УНСоюзу.

Головний касир Уляна Дячук: Я обстоюю пропозицію Комісії Молоді, яка говорить про референта молоді для поширення членства УНСоюзу серед молоді і для координації молодечих Відділів УНСоюзу. Це має свою ціль.

Головний редактор Антін Драган: Ми вже мали раніше винесені резолюції видавати окремий журнал — квартальник для молоді і вже говорили про це яких 5 разів. Тепер в нас переходовий час і не можна цього здійснити, але ми маємо це на увазі та в плянах.

Головний предсідник Иосип Лисогір: Молодь хоче повторити цю резолюцію, щоб пригадати нам цю справу.

Головний редактор Антін Драган: Ми пропонували поодиноким молодим людям, щоб вони створили собі корпорацію і публікували таке видання. Ми мали велику проблему з „Веселкою". Ми мали друкувати її в українській та анлійській мовах. Ми мусимо думати про завтра, чи навіть післязавтра.

На цьому закінчено дискусію і одноголосно прийнято резолюції і рекомендації в такому тексті:

РЕЗОЛЮЦІЇ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ КОМІСІЇ МОЛОДІ

Резолюції

1. Головний Уряд зобов'язує Головний Екзекутивний Комітет затруднити референта молоді для поширення членства УНСоюзу серед молоді і для координації молодечих Відділів УНСоюзу.

2. Головний Уряд зобов'язує головного редактора „Свободи" і Головний Екзекутивний Комітет приступити до видавання молодечого журналу — квартальника в українській та англійській мовах.

3. Головний Уряд всеціло піддержує акції нашого студентства і молоді в обороні українських культурних діячів та доручає Головному Екзекутивному Комітетові призначати на означені дії, чи акції гроші з Фонду Наглої Потреби для Комітету Оборони Валентина Мороза.

4. Головний Уряд доручає Комісії Молоді вдержувати зв'язки з проводами молодечих організацій та фінансово їм допомагати.

Рекомендації

1. Тому що приєднування молоді в члени УНСоюзу вимагає нового підходу, Головний Уряд рекомендує влаштувати в літніх місяцях конференцію метод провідництва й організування нових членів. Така конференція повинна бути призначена для молоді і повинна використати фахівців, а її ціллю повинно бути підшукання молодих активістів та вивчення нових метод і підходів в організуванні та забезпечуванні нових членів УНСоюзу серед професіоналістів і студентів. Така конференція принесе користь для УНСоюзу і всієї української громади.

2. Головний Уряд рекомендує, щоб „Свобода" та „Український Тижневик" були поширювані серед української молоді і щоб в них дальше появлялися сторінки молодечих організацій.

3. Головний Уряд рекомендує Окружним Комітетам УНСоюзу, щоб вони затруднювали в часі літніх вакацій студентів до суспільно-громадської праці за фінансовою винагородою.

Євген Іванців — голова
Анатолій Дорошенко — секретар
Богдан Футей
Тарас Шмаґала
Мирон Куропась

Озон Парк у поклоні Блаженнішому Патріярхові Иосифові

Новозаснований Відділ Т-ва за Патріярхальний Устрій УКЦ в Озоні Парку, Н. И., у неділю, 29-го лютого ц. р. о год. 2-ій по пол. відзначив 84-ліття народин Блаженнішого Патріярха Кир Иосифа імпрезою, що відбулася в церковній залі парохії під покровом Пресв. Матері Божої. На гарно прибраній сцені виднів портрет Блаженнішого Отця Иосифа. Відкриваючи свято, голова Відділу Роман Крупка привітав присутніх отців — прелата Климента Прийму, декана Петра Федорчука і пароха крилошанина Любомира Мудрого, представників нюйоркського Відділу ТППУ УКЦ, парохіян і гостей. Після відспівання місцевим парохіяльним хором двох релігійних пісень під диригентурою Богдана Крушельницького, ред. Василь Качмар виголосив довшу доповідь про помісну УК Церкву, про історію змагання її до помісности й осягнення патріярхату ще в княжих часах, під час Фльорентійської і Берестейської Унії, зокрема протягом XIX століття і XX, в той час, коли Митрополитом був А. Шептицький, і в наші часи на Другому Ватиканському Соборі під проводом Верховного Архиєпископа і Митрополита Кардинала Кир Иосифа Сліпого. Доповідач розглянув докладніше змагання і труднощі в осягненні патріярхату. Більшість нашого церковного проводу із Блаженнішим Кир Иосифом і мирянами, об'єднаними в світовому Патріярхальному Товаристві, з глибокою вірою працюють у напрямі осягнення помісности нашої Церкви. Після доповіді, прийнятої слухачами довготривалими оплесками, маестро Иосип Гірняк подав деякі коментарі на тлі теперішніх подій УКЦ, вияснюючи ще деякі інші причини труднощів в осягненні патріярхату.

Мистецькою прикрасою свята були концертні точки пісень; „Богородице Діво" і „Як сильний, славний", у виконанні церковного хору, рецитація вірша Романа Завадовича, присвяченого Патріярхові Иосифові, виголошена ученицями 7-ої та 8-ої кляс суботньої школи українознавства, і чотири пісні трьох дітей п. Гарматієвої при грі на бандурі.

Зібрані схвалили вислати привіт Блаженнішому Патріярхові.

Після імпрези відбулася зустріч членів місцевого підвідділу ТППУ УКЦ із представниками нюйоркського Відділу.

В. Л.

О год. 12:35 головний предсідник Иосип Лисогір зарядив обідову перерву та заповів, що чергова сесія почнеться о годині 2-ій по полудні.

Сьома (пополуднева) сесія

(Четвер, 22-го травня 1975)

Заступник головного предсідника д-р Іван О. Флис відкрив наради цієї пополудневої сесії о год. 2:35 та запросив до слова голову Спортової Комісії головного радного Андрія Джулу.

ЗВІТ СПОРТОВОЇ КОМІСІЇ

Голова Спортової Комісії головний радний Андрій Джула: Спортова Комісія на своєму засіданні працювала в такому складі: Андрій Джула — голова, Іван Іванчук — заступник голови, Марія Душник — секретар, Володимир Запаранюк і інж. Анатолій Дорошенко — члени. В бюджеті нашої Комісії ми маємо дефіцит, бо ми фінансували теніс, круглі, ґольф, плавання, відбиванку, гокей, футбол, кошівку, а на це маємо 6,000 дол. Не знаю, чи всі розуміють, скільки коштує спорт. Наприклад, наші учасники кругольного турніру, які з'їжджаються з різних далеких сторін на турнір, оплачують собі самі подорож. Вони летять з Чікаґо літаком до Піттсбурґу, а потім винаймають собі авта, щоб доїхати до Деррі. На мою думку, ці спортовці, це найкращі наші союзовці, Дехто мені закидав, що це УНСоюз платить за все в кругольних змаганнях, а це платять самі ці змагуни, які займаються цим спортом. На другий рік ми плянуємо получити кругольний турнір із змаганнями ґольфа, щоб вони відбувалися рівночасно, коли вже їдуть змагуни так далеко.

Заступник голови Спортової Комісії почесний член Іван В. Іванчук: Я хочу згадати про всіх тих спортовців з Висказнсин, Ілліной, Індіяни та Огайо. Ми будемо мати цього року турнір ґольфа. Про час турніру ще проголосимо і запрошуємо вас всіх на цей турнір. Це вже буде наш третій турнір ґольфа. Закликаємо вас теж організувати по Відділах дружини круглів. Це дорогий спорт, але цим спортом будуємо собі майбутність. Коли буде відвідувати наші Відділи референт молоді, тоді він повинен би заохотити молодь організувати при Відділах спортові дружини.

Голова Спортової Комісії головний радний Андрій Джула: Я хочу ще додати, що в нас у Піттсбурґу на телевізійній станції 4-го каналу маємо кожної суботи від 1-ої до 2-ої години по полудні круглі. Цим займається грек заповідач і він кожної суботи на телевізії пригадує „Не забувайте про кругольний турнір Українського Народного Союзу!"

Секретар Спортової Комісії заступниця головного предсідника Марія Душник: Спорт коштує нас 6,000 дол. Ми маємо популярний теніс. Також гокей набирає популярности. На „Союзівці" відбувається щороку молодеча тенісова школа, яку ведуть ред. Зенон Снилик і інж. Савчак. На „Союзівці" відбуваються щороку на „Лейбор Дей" тенісові та плавацькі змагання українців Америки і Канади. Також футбол серед наймолодшої молоді здобуває собі популярність, так що він гарно розвивається. В додатку до звичайних видатків потрібно нам грошей на закуп штоперів та на голосники для ведення змагань. Все це разом дає суму 6,000.00 дол., яку просимо апробувати на наш спорт.

Головна касирка Уляна Дячук: До нас вплинули від деяких Відділів прохання про дотації на спортові клюби при наших Відділах. Просимо взяти до уваги всі ці прохання в бюджеті Спортової Комісії.

Заступник головного предсідника д-р Іван О. Флис ствердив, що подані завваги членів Спортової Комісії можна прийняти, як їхні звіти, але немає над чим голосувати, бо їхня пропозиція признати Спортовій Комісії бюджет на 6,000.00 дол. буде включена до загального бюджету УНСоюзу, над яким працювала Фінансова Комсія. Головний радний і член Спортової Комісії Володимир Запаранюк потвердив, що дотації на футбольні клюби враховані в суму 6,000.00 дол. бюджету Спортової Комісії. Після цього заступник головного предсідника д-р Іван Флис остаточно ствердив, що всі ці справи тут реферовані передає Спортова Комісія до Фінансової Комісії.

Черговою до звіту попросив заступник головного предсідника д-р Іван Флис Організаційну Комісію, а першим від імені цієї Комісії забрав слово її голова головний контролер д-р Іван Скальчук.

(Продовження буде)

ПОВІДОМЛЕННЯ

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

Т-ВА УКРАЇНСЬКИХ ІНЖЕНЕРІВ АМЕРИКИ

Відділ в Ню Джерзі

— відбудуться —

в неділю, 4-го квітня 1976 р. год. 4-та по пол. в УНДомі

140 Prospect Avenue, Irvington, N.J.

- В програмі: відкриття, вибір президії, звіти управи і комісій, абсолюторія, вибір управи, внески і запити.
- По загальних зборах — ТОВАРИСЬКА ВЕЧІРКА ПРИ ЧАЮ.
- Присутність Членів — ОБОВ'ЯЗКОВА.

Управа ТУІА — Відділ Ню Джерзі

ІНФОРМАЦІЙНІ СХОДИНИ

УКРАЇНСЬКОГО ГРОМАДЯНСТВА ФІЛЯДЕЛЬФІЇ Й ОКОЛИЦІ

В неділю, 11 квітня 1976 року

о год. 4-ій після полудня

в залі УСО „Тризуб"

4932 Брод вулиця у Філядельфії, Па.

Професори — Д-Р ОРЕСТ СУБТЕЛЬНИЙ і Д-Р ЗЕНОН КОГУТ, як також ЧЛЕНИ ГОЛОВНОЇ ЕКЗЕКУТИВИ ФОНДУ КАТЕДР УКРАЇНОЗНАВСТВА подадуть звідомлення про працю, дальші завдання і можливості Українського Наукового Інституту Гарвардського Університету.

Відтак при гутірці — чай з перекускою.

УКРАЇНСЬКИЙ НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ГАРВАРДСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ (УНІГУ)

СВЯТКУВАННЯ 200-ЛІТТЯ АМЕРИКИ В БОСТОНІ ТА ЛІТНІ КУРСИ В ГАРВАРДІ 1976 РОКУ

28 червня – 20 серпня 1976 р.

ЛІТНІ КУРСИ. На шості з черги літні курси українознавства приймається студентів, що закінчили середню школу, та студентів університетів, зокрема тих, що хочуть поглибити знання українських дисциплін, та одержати за свою працю кредити визнані всіма університетами.

ПРОГРАМА КУРСІВ:

ІСТОРІЯ УКРАЇНИ — Марта Богачевська-Хом'як Професор історії — Мангаттанвил Коледж.

УКРАЇНСЬКА ЛІТЕРАТУРА — Леонід Рудницький Професор сучасних мов — Ля Саль Коледж.

УКРАЇНСЬКА МОВА — Богдан Струмінський Професор-гість української мови — Гарвардський Університет.

ЦЬОГОРІЧНА ПРОГРАМА КРІМ КУРСІВ ВКЛЮЧАЄ ЩЕ ТАКІ ДОДАТКОВІ ЗАЙНЯТТЯ:

200-ЛІТТЯ АМЕРИКИ. Студенти матимуть нагоду брати участь в різних імпрезах зорганізованих Бостонською Комісією 200-ліття Америки.

ВІБЛІОТЕКА ІНСТИТУТУ. Студенти матимуть необмежену можливість користуватись бібліотекою УНІГУ.

ДИСИДЕНТСЬКИЙ РУХ В УКРАЇНІ: СЕРІЯ СЕМІНАРІВ. УНІГУ матиме ряд семінарів про український дисидентський рух, зокрема про сучасні політичні обставини на Україні.

ДОПОВІДІ НА ТЕМУ ПРОФЕСІЙНИХ ШКІЛ. Відповідно до зацікавлень студентів, пропонується дати низку доповідей, в яких будуть подані відомості про вимоги професійних шкіл, та з'ясовані шляхи для карієри в галузях науки, журналістики та видавничих справ, медицини, права, фінансів, та інших ділянок.

Літня школа, порядком самодіяльности, буде влаштовувати, на бажання студентів, літературні вечорі, покази унікальних фільмів, відбуватиме екскурсії до історичних місцевостей, тощо.

ІНШІ КУРСИ. Студенти матимуть великий вибір курсів з усіх головних ділянок науки, як наприклад органічна хемія (для студентів, котрі готуються до медичної школи), біологія, фізика, математика, політичні науки, економіка, сучасні мови, інженерія, порівняльні літератури, антропологія, історія, філософія, психологія, соціологія, статистика, мистецтво та інші.

ЗАЯВА ПРЕЗИДІЇ КОУАО — ВІДДІЛУ УККА В НЮ ЙОРКУ

У зв'язку з вісткою в „Українському Тижневику" з 20-го березня, що Комітет Об'єднаних Українсько-Американських Організацій — Відділ УККА „може бути" співспонзором влаштовуваних Комітетом Оборони Совєтських Політичних В'язнів виступів і конференцій Леоніда Плюща, про які згаданий Комітет поінформував оголошенням в „Свободі" з 23-го березня, Президія повідомляє:

З уваги на те, що розмови 3-ох членів Президії КОУАО — Від. УККА з представниками згаданого Комітету не довели до бажаного порозуміння, Об'єднаний Комітет не міг бути співспонзором проголошених Комітетом виступів Леоніда Плюща та зв'язаних з цим акцій і тим самим не поносить за них жадної відповідальности.

Ню Йорк, 23 березня 1976

За Президію КОУАО — Відділ УККА

Володимир Савчак,, голова Онуфрій Германюк, секретар

Президія СКВУ інформує...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

заходами місцевого Комітету Оборони Валентина Мороза. Перед від'їздом до Канади Л. Плющ ще матиме зустріч 3-го квітня із американськими кругами соціялістичного і загально-лівого унапрямлення з метою заохотити їх включитися в акцію оборони українських та інших політв'язнів в СССР.

В неділю, 4-го квітня, Л. і Т. Плющі прибудуть до Торонта і ще цього дня виступлять перед ширшим загалом української громади на вічу в Конвокейшин Голл, що його влаштовує Торонтонський Відділ Комітету Українців Канади. Після віча відбудеться зустріч Л. Плюща з українською пресою. Канадська преса матиме нагоду стрінутися з ним на пресовій конференції, яка відбудеться в понеділок, 5го березня в готелі Роял Йорк. Під час тижня передбачені відвідини Л. Плюща в Монтреалі і Оттаві, його виступи на Монтреальському і Карльстонському університеті та зустріч із канадськими прляментаристами яку влаштовує сенатор Павло Юзик, голова Комісії Прав Людини при СКВУ. В п'ятницю, 8-го квітня, Л. Плющ виступить на вічу в обороні політв'язнів в СССР, спонзорованому Канадським Трудовим Конгресом та іншими робітничими і профспілковими угрупуваннями. Це віче влаштовує З'єднаний Комітет Союзу Українського Студентства Канади (СУСК), Комітету Оборони Українських Жінок-політв'язнів та групи молоді, згуртованої навколо журналу „Мета". Перекладачем Л. Плюща на всіх його виступах перед англомовною публікою є Марко Царинник. Родина Плющів повернеться до Франції в суботу, 10-го квітня, 1976 року.

Президія СКВУ закликає все українське громадянство в Америці і Канаді щиро привітати Леоніда і Татьяну Плющів та підтримати її заходи в обороні українських та інших політв'язнів в СССР своєю присутністю на всіх їхніх публічних виступах.

СХОДИНИ ФІЛЯТЕЛІСТІВ

відбудуться у цю суботу,, дня 27-го березня 1976 р. Початок о год. 2-ій по пол. у домівці Літер.-Мистецького Клюбу у Ню Йорку, Н. Й.

Гостям раді.

Адреса крамниці:
W. Charuk (K-a)
11 East 7th Street
New York, N.Y. 10003

АСОЦІЯЦІЯ ДІЯЧІВ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ
ВІДДІЛ ПІВНІЧНОГО НЮ ДЖЕРЗІ

— влаштовує —

ВЕЧІР МОЛОДИХ ТАЛАНТІВ

у неділю, 28 березня 1976 р.

о год. 4-ій по пол. в залі

УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ

140 Prospect Avenue, Irvington, N.J.

В МИСТЕЦЬКІЙ ПРОГРАМІ ВИСТУПЛЯТЬ:
Є. Турянська, У. Ольшанівська, Н. Лазірко, Х. Коленська, Т. Басняк, Л. Тицька, А. Чировський.

У ВИСТАВЦІ КАРТИН ВЕРУТЬ УЧАСТЬ:
Біланич Р., Вовк М., Гнатів В., Демчук М., Коленська М., Ліщинський Т., Мадай А., Мартинюк Л., Напора Н., Пащак Н., Робак Р., Стрижак О., Тиховська І., Ходновська М., Хомик А.

„МИ ПРИВЕЗЛИ"...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

хайло Осадчий, Микола Лукаш, Лев Лук'яненко, Анатоль Лупиніс, Іван Гончар та його приватний музей, історик Микола Брайчевський, Евген Сверстюк, Василь Стус та інші будителі українського національного руху, які дали поштовх і були рушителями „чергового підйому українства" в ділянках мистецтва, літератури, політичної думки і культури. Стверджуючи, що хоч більшість цих будителів були або зліквідовані совєтськими властями, або караються в концтаборах, Л. Плющ не залишив сумніву, що зерно, посіяне ними серед українського народу, прийнялося „на кров'ю зораній і терпінням зрошеній землі".

Найбільшою, „магнетично-кольосальною постатю" в цьому русі Л. Плющ уважає Валентина Мороза, з яким він ще стрічався перед його останнім арештом і запроторенням у Владимірську тюрму. „Мороз не вміє, не може брехати — все, що він досі сказав, це чиста правда", — заявив Плющ з подивом для цього українського історика. Він, одначе, вказав на недоцільність уважати Мороза „новітнім Донцовим", як це, згідно з його розумінням, роблять деякі круги еміграції у вільному світі. Підкреслюючи унікальність особистости і думання Мороза, Л. Плющ поставив його як приклад неперевершеного під цю пору борця за національні та індивідуальні права українського народу, як людини, за звільнення якої мусить боротися ціла українська спільнота у вільному світі.

Коментуючи становище і долю Івана Дзюби, літературного критика, який „покаявся" два роки тому, Л. Плющ назвав його потягнення „зрадою" спричиненою „опортунізмом, ідеологічною нечіткістю, психічним і фізичним захитанням — він хворіє на туберкульозу, хоча і Світличні хворіють на цю саму недугу — і клопотанням за родину, до якої він сильно прив'язаний". Оцінюючи його працю „Інтернаціоналізм чи русифікація?" як найкращу аналізу національного питання в СССР, Л. Плющ заявив, що сучасні писання І. Дзюби слід принимати, як дитирамби, писані під наказом КГБ.

„В ідеологічній боротьбі за національні права — дипломатія зайва, бо вона веде до пропасти", — заявив категорично Л. Плющ, вказуючи на такі приклади з історії України ,як шукання допомоги в чужинців Б. Хмельницьким, І. Мазепою, Центральною Радою і націоналістами під час Другої світової війни, „частина яких пішла з фашизмом". Він добачає в козацтві ідеальність пов'язання національних і соціяльних гасел, тобто не тільки самостійної української держави, але й видалення польських панів та їхньої панщизняної системи.

Навіть мінімальні співвідносини з диктаторами типу чілійського президента Піночета — як це він довідався з української преси на заході — не сприяють боротьбі за людські і національні права в Україні — заявив Леонід Плющ, пригадуючи, що деякі українські політв'язні солідаризувалися з чілійськими політв'язнями. Він щиро і відкрито заявив, що більшість його друзів в Україні стремлять до незалежної України, виходячи із „соціялістичних позицій".

„Але економічна система — це питання, яке стоїть за народом і в цьому рішатиме нарід, а не еміграція чи ми поодиноко," — підкреслив Плющ.

Вказуючи на великі можливості української громади у вільному світі включитися в боротьбу за національні і людські права українського народу, Л. Плющ підкреслив конечність обостороннього обзнайомлення з течіями тут і там. „Вам слід читати і поширювати «Самвидав» але й подбати, щоб ваші писання продіставалися в Україну", — сказав Л. Плющ. Одначе він перестерігав перед такими спробами, як „справа Ярослава Добоша", якого він назвав „дурним хлопчам". Повертаючись до питання оборонної дії у вільному світі, Л. Плющ закликав до шукання доріг порозуміння з „російським і єврейсько-біблійним рухом" в паралельній співдії з таким же поєднанням в Україні та інших частинах СССР, включно з концентраційними таборами, де, як відомо, українці співпрацюють з політв'язнями інших національностей. Це відноситься рівнож до татарів, бо Москва працює пильно над цим, щоб вбити глибокий клин поміж татарами і українцями на тлі кримського конфлікту.

Закінчуючи свою промову, Л. Плющ закликав до спільної, інтенсивної дії в обороні людських, національних та індивідуальних прав в рамках ним запропонованого міжнародного комітету „за демократизацію, за волю, за права людини, за релігійну свободу". Між іншим Л. Плющ двократно відмічував важливу ролю українських Церков в боротьбі за національні і людські права.

Особливо зворушли в н м був виступ Татьяни Плющ, яка, не скриваючи сліз, назвала звільнення свого чоловіка і дозвіл на виїзд із СССР „справжнім чудом", яке вона бажала б, щоб сталося дійсністю „і для тих, які залишились там".

„Там залишились чудові, мужні люди — деяких ми знали, деяких ні — станьте на захист їх усіх", прохала дружина Леоніда Плюща, відмічуючи особливо жінок-політв'язнів Надію Світличну, Ніну Караванську, яка вже закінчила чотирорічний вирок ув'язнення, Ірину Калинець та інших.

Нав'язуючи до привітальних слів Митрополита Мстислава, Татьяна Плющ прирекла, що „ми привезли грудку землі української, ніколи її не забудемо, не забудуть її наші діти, але не забувайте її і ви також".

Після промов Леоніда і Татьяни Плющів, Митрополит Мстислав представив їм делегацію Українського Лікарського Товариства Північної Америки, яке вже почало акцію в обороні друга Л. Плюща, д-ра Миколи Плахотнюка. Делегація, яку очолював д-р Ахіль Хрептовський і яка включала д-рів С. Вороха, Ю. Кушніра, Р. Осінчука, Р. Сочинського, М. Биха, М. Драгана, О. Волянського, С. Клюфаса і В. Кіналя, предложила Л. Плющеві документацію в справі заходів в обороні д-ра Плахотнюка. Крім цього, д-р Р. Осінчук передав Л. Плющеві пропам'ятну книгу УЛТПА з нагоди 25-літнього ювілею цієї передової української професійної організації, яку Митрополит Мстислав, у своїй привітальній промові, відмітив як одну з чисельних груп — поруч із братськими союзами, молодечими, студентськими, жіночими та іншими організаціями, — що становлять активний організм українського громадського життя на Північно-американському континенті.

Владика Мстислав закрив зустріч, в якій крім названих, взяли участь також Владика Марко та деякі священики, члени Екзекутиви УККА з його президентом проф. Л. Добрянським, репрезентанти СКВУ та інші провідні діячі і громадяни між ними сестра Лесі Українки пані Борисова. Плющів привітав від Українського Інституту Америки його віцепрезидент інж. О. Балабан, запрошуючи до перекуски при якій дружні розмови продовжувалися.

Український Літературно Мистецький Клюб Ню Йорк, 149-2 вул.

З Літературно-Мистецького Клюбу інформують, що там в п'ятницю, 26-го березня ц.р. о год. 7:30 вечором виступить з інформаційною доповіддю Андрій Семотюк, який говоритиме на тему: „Праця Бюра СКВУ на терені Об'єднаних Націй в українській справі". Після доповіді — дискусія.

З великим смутком повідомляємо Рідних, Приятелів і Знайомих, що 5-го березня ц. р. у Львові, з волі Всевишнього відійшов від нас у Вічність на на 93-му році життя наш Найдорожчий ЧОЛОВІК, БАТЬКО, ДІДУСЬ І ПРАДІДУСЬ

бл. п. о. крилошанин

МИХАЙЛО ЗІНКЕВИЧ

кол. парох Стоянова, Соколі біля Камінки Струмілової та Радехова.

ПОХОРОН відбувся у Львові, а тлінні останки Покійного спочили у родинному гробівці на Личаківському цвинтарі.

ПОМИНАЛЬНЕ БОГОСЛУЖЕННЯ за спокій душі бл. п. Покійного відслужено 10. 3. в церкві св. Покрови в Торонті.

В. Й. П.

В глибокому смутку залишені:
ОЛЬГА з дому ЧМОЛА — дружина в Україні
ЯРОСЛАВА КУШНІР — донька з чоловіком ОМЕЛЯНОМ
д-р КВІТКА КУШНІР — внучка, в Канаді
ЗІНОВІЙ — син з дружиною ОЛЕЮ в Кракові
АДРІЯН, ІГОР, д-р БОЖЕНА — внуки з родинами в Кракові
РОМАН — син з дружиною АЛЬДОНОЮ і внучкою СЯНЕЮ в Канаді
Ближча і дальша Родина в Україні, Польщі і ЗСА

Замість квітів на могилу Дорогої нам

бл. п. Оксани з Бахталовських Приплесь

зложили на Патріярший Фонд:

Зеновія й Іван БУНДЗЯКИ	$25.00
Богданна і Мирон ОСАДЦІ	25.00
Прокіп КИСІЛЬ	25.00
Зеновія і Василь НИКИФОРУКИ	25.00
Осипа й Ераст КУРОВИЦЬКІ	20.00
Ірена і Михайло КІНДРАЧУКИ	20.00
Олександра і Василь КРУПИ	10.00
Наталія САЄВИЧ	10.00
Корнеля і Роман СОБОЛІ	10.00
Іван СТАНЕЦЬКИЙ	10.00

Гроші переслано на руки Патріярха Йосифа І.

ЛЕОНІД ПЛЮЩ

В ОБОРОНІ ПОЛІТИЧНИХ В'ЯЗНІВ В СРСР

Доповідачі: Леонід Плющ, Павел Літвінов, Сімас Кудірка, сен. Генрі Джексон, конг. Ед. Коч, Майкел Гаррінгтон, Баярд Растин.

Speakers: Leonid Plyushch, Pavel Litvinov, Simas Kudirka, Sen. Henry Jackson, Sen. Henry Jackson, Cong. Ed Koch, Michael Harrington, Bayard Rustin.

Субота, 27 березня — **Saturday, March 27**

о год. 7:00 веч. — at 7:00 p.m.

Manhattan Center, 34 St. Bet. 8 and 9 Ave.

Вступ: 3.00 дол. — Admission: $3.00

Квитки можна набути в крамницях АРКА, ЕКО та СУРМА, в Ірвінгтоні в крамницях Говерля і Базар та від представників Комітету Оборони Радянських Політичних В'язнів.

COMMITTEE FOR THE DEFENSE OF SOVIET POLITICAL PRISONERS
P.O. Box 142, New York, N.Y. 10003 Tel.: (212) 475-5799 or (212) 850-1315

Ділимося сумною вісткою з Рідними, Приятелями і Знайомими, що у вівторок, 23-го березня 1976 р., ненадійно, відійшов від нас у Вічність наш Найдорожчий ЧОЛОВІК, ШВАГЕР І ВУЙКО

бл. п.

ІВАН КУЧМА

урод. 15-го грудня 1913 р. в м. Янів коло Львова.

ПАНАХИДА відбудеться в п'ятницю, 26-го березня 1976 р. о год. 7-ій веч. в похоронному заведенні Harris Funeral Home, Kings Highwy, Rochester, N.Y.

ПОХОРОН в суботу, 27-го березня 1976 р. о год. 9-ій ранку з церкви Богоявлення при Carteret Street, Rochester, N.Y.

Горем прибиті:
МАРІЯ — дружина
ВОЛОДИМИР ПИСАРІВСЬКИЙ — шваґер з дітьми: ЗОРЯНОЮ і АДРІЯНОМ
та ближча і дальша Родина в Америці, Україні і Польщі

Т-во Українських Інженерів Америки

ЗАКЛИКАЄ ЧЛЕНІВ ДО ЧИСЛЕННОЇ УЧАСТИ У

ВІЧІ

НА ОБОРОНУ ПОЛІТИЧНИХ В'ЯЗНІВ У СССР

що відбудеться

27-го березня 1976 року о год. 7-ій веч.

в MANHATTAN CENTER, NEW YORK, N.Y., 34th St. & 8-9 Ave's

Промовлятимуть: Леонід Плющ, Павел Літвінов, Сімас Кудірка, сенатор Генрі Джексон, конгресмен Едвард Кач, Баярд Ростен, Майкел Герінгтон та інші.

З Леонідом Плющем при допомозі вольнолюбних людей, посилим акцію за звільнення Валентина Мороза та інших нескорених.

ГОЛОВНА УПРАВА ТУІА — УПРАВА ТУІА ВІДДІЛ НЮ ДЖЕРЗІ

Замість квітів на свіжу могилу нашої Дорогої ТЕТИ І БАБЦІ

бл. п. ЕФРОЗИНИ ТОМКІВ з ЦАЛЕЦКИХ

ур. в селі Вірки Великі, Тернопіль, відійшла у Вічність 10-го лютого 1976 р. у Філядельфії, Па. ЗСА.

25 дол. на Український Вільний Університет в Мюнхені, Німеччина;

25 дол. на Фонд Блаженнішого Патріярха Йосифа 1-го, Рим, Італія;

По 10 дол.:

на Пресфонд українського щоденника „Свобода", Америка;

на Пресфонд „Шлях Перемоги", Мюнхен, Німеччина;

на Пресфонд „Гомін України", Торонто, Канада;

на Пресфонд журналу для молоді „Авангард", Брукселя, Бельгія;

на Пресфонд журналу за „Патріярхат", Філядельфія, Па., Америка.

Цю китицю нев'ялих квітів, посилає сестрінок бл. п. Ефрозини ТОМКІВ.

СТЕПАН КУЗЬМА з Родиною

В глибокому смутку ділимося з тяжкою вісткою, що 16-го січня 1976 року по довгій і тяжкій недузі відійшла у Вічність на 83-му році життя, наша Найдорожча МАМА, БАБЦЯ І ПРАБАБЦЯ

блаженної пам'яті

АНТОНІНА НЕСТЕРЕНКО

дружина інженера ОПАНАСА НЕСТЕРЕНКО.

ПОХОРОН відбувся в Грецько-Православній Церкві св. Юрія в Рок Айленд, Ілліной.

Прибиті горем:
донька і зять: ГАЛИНА і ЄВГЕН АКУЛОВ
внуки: ОРЕСТ і ОКСАНА
син і невістка: ДМИТРО і ГЕРТА НЕСТЕРЕНКО
внуки: АЛЕКСАНДЕР
ЄЛИСАВЕТА і чоловік ДОН КАЙКИН
правнук: КІР

ПЕРША ЗУСТРІЧ ПЛЮЩІВ ІЗ ЗЕМЛЯКАМИ В НОВОМУ СВІТІ

Леонід і Татьяна Плющі, зі синами Дмитром і Лесиком, приїхавши до Ню Йорку минулої неділі, 21-го березня, очікують в почекальні летовища Кеннеді на першу зустріч із земляками в Новому Світі.

Усмішка Леоніда та поцілунок Татьяни виявляють почування та характер цієї першої зустрічі.

Опісля були квіти та багато сердешних слів.

ПЕРЕСЛІДУВАНИЙ...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

валися в школі, спеціяльно були запущені, щоби їх відправити в спецшколи для умислово відсталих. Просимо Вас не відмовити у нашій просьбі і дати нам можливість еміґрувати з СССР".

В розділі „На виїзд в Канаду" В. Хайло дає такий опис його спроби дістатися до Канадського посольства в Москві:

„20 січня 1975 року мені довелося знову дати заяву на виїзд в Канаду Косигіну і Підгорному, а біля мене залишилася заява Брежнєву (на виїзд) і Руденкові (про несправедливий засуд сина).

21 січня 1975 року о 10-ій год. 25 хв. я підійшов до посольства Канади (в Москві). Коли я підійшов, міліціонер, котрий стояв біля дверей, повернувся і пішов від дверей до того міліціонера, що стояв біля брами. Я підійшов до дверей, натиснув кнопку, міліціонер повернувся, підбіг до мене і, обзиваючи всякою дранню, крикнув:

— Куди ти дзвониш, гад, то ж до самого посла!

— Куди ти дзвониш, гад, то ж до самого посла!

Я відповів, що мені туди і потрібно. Тоді він витягнув пістоль і з цілої сили вдарив мене по голові так, що лопнула шкіра за правим вухом і відкрилась рана. Я, обливаючись кров'ю, вхопився за голову і крикнув:

— За що мене б'єш?

Він знову розмахнувся з криком:

— Уб'ю тебе, гада!

Але я вхопив його за руку і знову сказав:

— За що мене б'єш?

Підбіг другий (міліціонер) і почали викручувати мені руки. Бачучи, що вони заб'ють мене, не узнавши хто я і чого прийшов, я почав кричати. Вони почали закривати мені рот і один сказав другому: — бий по голові, щоб втратив притомність!

Мене затягнули в будку, знову почали бити, при тому говорячи: „Давай його ногами затопчем, а вночі вивеземо".

Я став кричати на ціле горло, вириватись. Двері будки відчинилися і ми всі троє вилетіли з будки і упали сціпившись. Вони відітхнули і почали вимагати у мене документів. Я сказав:

— Визивайте начальника. Документи я дам йому, а не вам, тому, що ви поступили як бандити.

Я не знаю, чи бачив хтонебудь з посольства чи ні, але коли ми вирвалися з будки, біля воріт проїхала машина голубого кольору, яка возить посла.

Приїхала машина (ГАЗ-24) чорного кольору, вийшов чоловік, я не знаю якої ранги, тому, що він був у цивільному і крикнув:

— Киньте його! — Він забрав у мене документи і мене забрали. Я не знаю куди (згодом домів, в Красний Луч, повідомили начальника пожарної частини, що мене забирали в управління КГБ). Там мене посадили на канапу. Викликали того міліціонера, що мене бив і я почув, як його питали:

— Кричав?

— Як різаний.

— Що це ви йому рот не закрили?

— Да попався якийсь-то як залізний, товариш начальник. Нічого не могли вдіяти. П'ятьох клали, а цьому нічого не могли зробити.

— Ну, пропали ми тепер. По 60-ій буде два роки. — Начальник в цивільному сказав:

— Ну-ка, відкрийте кабінет і заведіть його туди. Я зараз попробую який він залізний. — Я встав і сказав:

— Як тобі не встидно. Ти молодий, ось який здоровий відгодувався, а я батько 14-ти дітей і ти хочеш мене тут знівечити. За що? Що я тобі зробив?

Він відійшов. Пізніше мене викликали, обшукали, всі документи, заяву Брежнєву і заяву Генеральному прокурору, котру написала жінка. Сказали, що будуть розглядати. Я розказав про всі свої заміри, чому хочу еміґрувати... Згодом викликали знову. Інший почав зі мною говорити:

— Ну, як ми тепер будемо з вами договорюватися? Ось протокол, що ви напали на сторожа і побили його. — Я говорю:

— Де я його побив, нехай покаже. А мене вони побили, хотіли забити, подивіться, і я повернувся: ззаду я був увесь у крові, голова запухла і рана за правим вухом.

— Що ви, Володимир Павлович. Ви ішли, упали, а тепер хочете на нас звалити..."

Розмова КГБ-істів з Хайлом дальше продовжувалася, до нього викликали психіятра, вимагали, щоби підписав заяву, що більше не буде йти в посольство. Але В. Хайло не здавався, накінець він заявив КГБ-істам:

— Якщо мені і дальше будуть перешкоджати і ось так зі мною поступати, то тоді я буду примушений взяти дітей, напишу про всі ваші репресії і про моє бажання еміґрувати в Канаду, вложу дітям в кишені, ми приїдемо до посольства і я скажу: „Біжіть діти, хто як може, постарайтесь пройти в той будинок і віддайте дядям ці заяви" і вони полізуть, хто через вікна, хто через двері і без драбити будуть на п'ятому поверсі..."

Накінець В. Хайла відпустили, але переслідування його родини не припинилися. Він звертається до всіх баптистів, щоби йому допомогли вирватися з СССР.

ВЕЧІР МОЛОДИХ ТАЛАНТІВ В ІРВІНҐТОНІ

Ірвінґтон, Н.Дж. (І.Г.). — В неділю, 28-го березня 1976 року о год. 4-ій по полудні тут в новій залі УНДому при 140 Проспект евеню 15 молодих мистців-малярів, переважно студентів університетів, матимуть виставку своїх праць. У виставці приймають участь: Романа Білянич, Михайло Вовк, Василь Гнатів, Марія Демчук, Марта Коленська, Тарас Ліщинський, Андрій Мадай, Лариса Мартинюк, Наталка Напора, Нуся Пащак, Роксана Робак, Орися Стрижак, Ілляна Тиховська, Мотря Ходновська і Аніта Хомик.

У вокально - мистецькій програмі беруть участь: Євгенія Турянська — сольо-сольоспів, Уліта Ольшанівська — фортепіянове сольо, Наталка Лозірко — балет, Таня Басняк — рецитація, Люся Тицька — рецитація, Христя Коленська — поетеса, Андрій Чировський — поет.

Вечір Молодих Талантів влаштовує Асоціяція Діячів Української Культури, відділ Північного Ню Джерзі

ПРО АНҐОЛЮ...

(Закінчення зі стор. 2-ої).

єнс" присвятила ціле число за 13 лютого ц.р. справі сирівців, і загальна опінія статтей у ньому та, що світ входить у нову добу, в якій найбільш важні сирівці будуть далеко дорожчі' і буде їх далеко дяжче дістати. Як відомо, т.зв. індустріяльні країни (майже однозначне з поняттям Захід), а в першу чергу Японія і країни Західньої Европи, мусять довозити дуже багато сирівців з країн т.зв. третього світу. В якому, отже, стані знайшовся б Захід, якщо б хоч би тільки сирівці Африки були йому недоступні, ча навіть хоч би не цілої Африки, а тільки центральної і південної, де видобувається 20% світової продукції марганцю, 23% міді, 51% золота, майже всі діяменти, бо аж 97%, де є великі поклади урану, нікелю, хрому і багатьох інших вартісних сирівців. А така можливість існує, як здійсняться згадувані вище побоювання англійських лібералів. Ті ж побоювання з кожним днем виглядають все більш реальні. От звідомлення у „Нюзвіку" із другої сторони африканського континенту: — „Постійна хвиля російських техніків і кубинських ваяків пливе до порту Бейра у Мозамбіку і зауважено, що велика кількість військового виряду виладовується з вантажних кораблів". (1-го березня 1976 р.).

У полоні ілюзій

Факти — це вперті речі. Їх можна недобачити, їх можна підмальовувати, та вкінці вони таки виходять на світло денне у своїй повній і правдивій величині. Такий же процес відбувається із фактами совєтської аґресії та реальности „розрядки". Вже навіть і „батько розрядки" Генрі Кіссінджер побачив, що сама „розрядка" не спиняє аґресії СССР, і тому висунув „доктрину двоякісної політики" про що говорила редакційна „Свободи" з 6-го лютого ц.р. А президент Форд вже взагалі викинув із свого словника поняття „детант". Побачили правдиві факти і ті африканці, які покладали надії на діяння принципів „детанту" на їхньому континенті. Незалежний щоденник у Найробі, Кенія, в числі з 26 сіцня ц.р. пише: — „Розмови Кіссінджера — Брежнєва є не тільки провалом, але і скандальним розчаруванням в тому, що вони не дали розв'язки для Анґолі... Лекція з того така: африканські проблеми не можна лишати для посторонніх сил, які б вони і не були сильні".

А тимчасом у нас є ще люди які стараються переконати нас, що „світ перемінився..., що на перший плян висувається нині боротьба з голодом і полюцією..., що нині зброєю не досягнеш нічого".

Ті люди вмовляють в нас, що „американський уряд погодився давно з пропозицією, що найважнішою проблемою для Америки є, як і для СССР, питання обмеження перегонів у зброєнні", а все решта, „як от справа Анґолі" — це „другорядні питання", які „американський уряд готов іґнорувати".

Ті люди іронізують собі з перестороґ, мовляв „Співпраця між СССР і ЗСА для нас щось дуже незрозуміле і ми все обвинувачуємо уряд ЗСА, який він короткозорний, що не здає собі справи з того, які єхидні оці москалі". А тим часом „намагання Москви встановити добрі відносини із „супердержавами" на заході є щире", вона ж бо нічого більше не хоче тільки, „поділившись сферами впливів, встановити паритет зброєння і благоденствувати".

Міражі на пустині — відоме явище і досить нескладне. Міражі політичні — явище далеко складніше, і науці, здається, покищо, невідоме. А варто би науці ним зайнятися.

БАТЬКИ! Зв'яжіть замолоду ваших дітей з найстаршою, найбільшою й найбагатшою українською національною установою поза межами батьківщини, якою є будучність, в нашій громаді Український Народний Союз, щоб запевнити їм кращу і вільному світі нового свідомого члена!

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ, 28-го БЕРЕЗНЯ 1976 р.

АЛЛЕНТАВН, Па. Загальні річні збори В-ва св. Михаїла 147 Відд. о год. 2-ій по пол. в парафіяльному центрі, 8003 N. Front St. — І. Гуцайлюк.

НЕДІЛЯ, 4-го КВІТНЯ 1976 р.

ДЖАНСОН СИТІ, Н. Й. Річні загальні збори Т-ва Запор. Січ 21 Відд. о год. 2 по пол. в залі Меморіяльного Осередку Укр. Правосл. Церкви св. Івана. На порядку: звіти, вибір Уряду на 1976 рік та плян праці. Проситься всіх членів прибути. — В. Галич, секр.

НЕДІЛЯ, 11-го КВІТНЯ 1976 р.

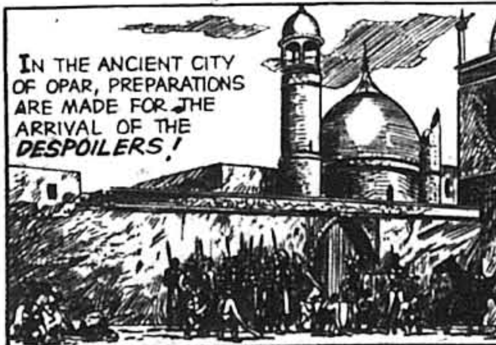
РОЧЕСТЕР, Н. Й. Збори С-ва Пресвятої Богородиці 36-ий Відд. о год. 2 по пол. в приміщенні Укр. Амер. Клюбу при 292 Гудсон Авеню. Проситься чл. прибути на збори і вирівняти належні вкладки. — Стелла Гошовська, Марія Ковальчук, Параска Демянів.

РОЗШУК

РОЗШУК
ВОЛОДИМИР ВОВДЯ
з Бродів, пошукує своїх дочок
МАРІЮ та ЮЗЕФУ
які живуть в Ню Йорку, ЗСА. Хто знав би про них, або вони самі, прошу писати на мою адресу:
Herrn W. Wowdia
83 Landshut, Niedermayerstr. 34
West Germany

ПОШУКУЮ БРАТА
ТЕОДОРА САВЧАКА
з Глинян коло Львова, якого вивезли не знати куди. Мав би тепер 73 р. Хто знав би про нього або він сам, прошу писати до:
Mrs. A. Prus
3059 Street S. Apt. 728
St. Petersburg, Graham Park
Fla. 33701

ТАРЗАН, Ч. 7451. Підготова міста

В стариннному місті Опарі проходить підготова до прибуття грабіжників!

Відбулося дивне „арештування" Вазірів...

... І розставлення вартових на вершках мінаретів...